

GÂLIBÎ ÇOCUK

İnsan seviyorsa insandır. *Pir-i Gâlibî* ★ Süreli Yayındır. ★ Ücretsizdir. ★ Sayı:1 ★ 2018

HOŞ GELDİN YA ŞEHR-İ RAMAZAN

Gâlibî Çocuk ilk sayısı ile Ramazan'da sizlerle...

Gâlibî Çocuk | Hazırlayanlar - İçindekiler

Vakfın Kurucusu

Pîr-i Gâlibî
H. Galip Hasan Kuşçuoğlu (K.S.)

Yayın Sahibi

İstanbul Gâlibî Eğitim Kültür ve Yardımlaşma Vakfı

Yayın Türü

Süreli Yayındır.

Editörler

GVÇ Öğretmenleri

Tasarım

Arif KUBAŞ

Yazarlar

Birsu BAHÇEVAN
Özge Nur COŞAR
Eslem KARAPUNAR
Esra KOCA
Betül KOÇ
Zeynep Birgül TURKUT
Ebrar Tuğçe TURKUT

İletişim

Sevgili Arkadaşlar! “Sizden Gelenler” köşemiz için sizlerin de yazılarınızı bekliyoruz.

galibicocuk@gmail.com

[instagram.com/galibivakficocuklari](https://www.instagram.com/galibivakficocuklari)

Ağustos ayında yeni sayımızda görüşmek üzere!

İÇİNDEKİLER

Karakterlerimizi Tanıyalım	3
İstanbul Gâlibî Dergahında Bir Pazar Günü	4 - 5
Geçmişten Günümüze Ramazan	6 - 9
Oruç	10 - 13
Hurma	14 - 15
Doğa Takvimi: Mayıs - Haziran	16 - 20
19 Mayıs	21
Gezelim Görelim: Çorum	22 - 23
Gezelim Görelim: Yunanistan	24 - 27
Doğadan İlham Alınarak Yapılan Teknolojik İcatlar	28 - 30
Gece Lambası	31
Gâlibî Dergahı ve Ekmek	32 - 35
Kelime Oyunu	36 - 37
Labirent Bulmaca	38
Kitap Tanıtımı	39
Pîr-i Gâlibî H. Galip Hasan Kuşçuoğlu(K.S.) Hazretlerinin Hayatı	40

İnsanı tanımadan Allah tanınmaz.

Pîr-i Gâlibî

Ben Galip. Bilime ve teknolojiye meraklıyım. Öğrendiklerimi kendime ve çevreme faydalı olacak şekilde hayatıma uygulamayı seviyorum!

Ben Hasan. Dünyayı gezmeye, yeni yerler görmeye, yeni tatlar denemeye meraklıyım. Gittiğim yerlerde Rabbimizin hikmetlerini görüp bulabilmeyi seviyorum!

Ben Ayşe. Doğaya ve özellikle hayvanlara meraklıyım. El sanatlarıyla da yakından ilgileniyorum. Yaşadığım ortamlara güzellik katmayı seviyorum!

Ben Ali. Meraklı olmaya meraklıyım. Okumayı, araştırmayı, öğrendiklerimi çevremle paylaşıp hayata geçirmeyi seviyorum!

Ben Fatma. Doğaya, tıp ilmine ve özellikle bitkilere meraklıyım. Bize emanet edilen bedenimize ve dünyamıza faydalı olacak şeyleri öğrenmeyi, anlatmayı ve uygulamayı seviyorum!

Gâlibî Çocuk | İstanbul Gâlibî Dergahında Bir Pazar Günü

Pazar günü, haftanın yedinci günü olmasının yanında birçok şey çağrıştırır bizlere. Tatil, boş vakit, anne ve baba ile beraber olmak, gezmek, uyumak...

Ertesi gün okul olması belki Cumartesi günü hissettiğimiz rahatlıkla yarışmasına engeldir ama biz çocuklar severiz Pazar gününü de.

Gâlibî Vakfı Çocukları için Pazar'ın çağrıştırdığı bir sözcük daha var akıllarda:

Dergah! Pazar günü bizler için dergaha gitme günüdür. Dergah deyince ne geliyor aklımıza peki diye sorarsanız, liste uzar gider. Dergah demek *Efendimizi görmek, çikolata almak, arkadaşlarımızla buluşmak* demek...

Oyun oynamak, boyama yapmak, ilahi söylemek, zikir, çorba, helva, park, mangala, bisiklet ve sözcüklere dökemediğimiz daha bir sürü şey.

Her Pazar, öğlen on iki buçuk gibi eğitim ve oyun odamızda toplanıp, **Pir Efendimizi ziyarette gidiyor**, Pir Efendimizin sandukasının yanına oturup, Rabbimize dua ediyoruz.

Pirimizin türbesinin kubbesinin etrafında Kuran-ı Kerim'den beş tane ayet yazıyor. Bu ayetlerden biri de şu:

“Biz her Peygamberi sırf; Allah'ın izni ile itaat edilmek üzere gönderdik. Eğer onlar kendilerine zulmettikleri zaman sana gelseler de Allah'tan günahlarının bağışlanmasını dileseler ve Peygamber de onlara bağışlanma dileseydi, elbette Allah'ı tövbeleri çok kabul edici ve çok merhametli bulacaklardı. (Nisa - 64)”.

Bu ayetin neden buraya yazıldığını düşünüyoruz. Kuran-ı Kerim'deki birçok ayetin içinden seçilip Pirimizin türbesinin kubbesine yazılmasının nedeni ne olabilir?

Pirimiz, Hz. Allah'ın evliyası, Peygamberimizin varisi. O zaman, ayette ifade edildiği gibi, Peygamberimizin yanına gidip kendilerine zulmettikleri için bağışlanma dileyenler ve O'ndan dua alanlar, bugün de O'nun evliyasının yanına gelse ve bağışlanma dilesse, bugün de Allah'ı tövbeleri kabul edici ve çok merhametli bulacaklardır o zaman, değil mi? İnşallah!

İşte bize de her Pazar, Allah'ın evliyasının türbesinde dua etmek nasip oluyor. Hamdolsun! Pirimizin ve Hacı Annemizin ruhuna Fatiha hediye ediyor, Rabbimizden sağlık sıhhat diliyoruz hep beraber.

Gâlibî Çocuk | İstanbul Gâlibî Dergahında Bir Pazar Günü

Sonrasında, Pirimizin sözlerinin yazılı olduğu kartlardan birini seçip, okuyoruz. Mesela birinde şöyle diyor: “**Kuran baştan aşağı sevgiyi anlatır. İnsan seviyorsa insandır.**” Yani sevmek gerek, diyor! Koşulsuz, şartsız, dosdoğru! “**Yaratılanı Yaratan’dan ötürü sevmek!**”.

Dergahımız da sevmeyi öğreten bir okul. Bizler ise o okulun en küçük öğrencileri, en şanslıları! Çünkü “**Ağaç yaşken eğilir!**” demiş büyüklerimiz. Bizler ise tohumcuklarınız daha. Bu dergaha ekilip, bu dergahta yeşerip, bu dergahın ağaçları olacağız.

Gölgesinde dinlenen, meyvesinden afiyetle yenilen yemyeşil ağaçlar!

Böyle başlayan Pazar günümüz, Eğitim ve Oyun odasında, parkta, **Camlı Köşk**’te çeşitli etkinliklerle devam ediyor. **Mikroskopla soğan zarına**, kan hücrelerine bakıyor, Pirimizin yadigarı olan Dünya atlası ile kıtaları, ülkeleri, şehirleri inceliyoruz.

Şişe kapaklarından GVC tablosu, şişelerden süs eşyası, kağıttan kelebek, kuş, ve uçak yapıyoruz. **El işinde tel kırma** ve **kaneviçe** öğreniyor, evadan broşlar yapıyoruz. Saymakla bitmeyen çeşitlilikte etkinlikler bizlere sunulmuş durumda.

Şimdi bu anlattıklarımıza bir de **sinema, mısır, pamuk şeker, bahçe oyunları, yarışmalar, parkurlar**, Cumartesi-Pazar biz çocukların elinden yenilen **tatlılar, içilen şerbetler** ve kulakların pasını silen ilahi dinletileri ekleyin. İşte, Ramazan’da İstanbul Gâlibî Vakfı böyle oluyor!

Sizleri de bekleriz Sevgili Okurlarımız! Bir iftar sofrasında buluşmak dileğiyle!

Gâlibî Vakfı Çocukları

Gâlibî Çocuk | Geçmişten Günümüze Ramazan

Fatma

On bir ayın sultanı **Ramazan Ayı**'na sonunda kavuştuk. Oruç tutmak bu sıcak ve uzun günlerde zor görünse de sevdiklerimizle beraber açılan iftarlar, haftasonları **İstanbul Gâlibî Küllüyesi**'nde geçirdiğimiz zamanlar paha biçilemez! Orucun zorluğunu bizlere unutturur!

Haklısın Fatma, fakat aklıma bir şey takılıyor. Geçen gün televizyonda **“Nerede o eski Ramazanlar?”** diye bir haber izledim ve merak ettim, eskiden Ramazan nasıldı, şimdi nasıl? Aradaki fark ne? Neden eski Ramazanlar özleniyor?

Ayşe

Ali

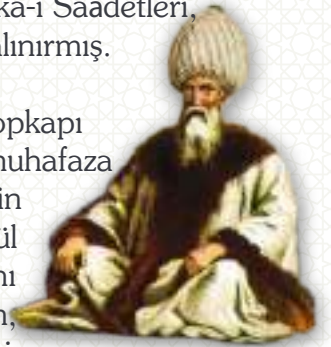
Arkadaşlar, dergimizin ilk sayısının konusu **Ramazan** olunca, araştırma yapmadan olmaz dedim ve birkaç ilginç bilgiyle karşılaştım. Sizlerle paylaşmak isterim:

Ramazanda Saray Geleneği

Osmanlı Devleti zamanında, Ramazan'ın 15. günü Peygamber Efendimiz'in (SAV) mübarek Hırka-i Saâdetleri, 15 hassa ağası tarafından Revan Köşkü'ne alınmıştır.

Hırka-i Saadet Peygamber efendimizin Topkapı Sarayında altın ve gümüş sandık içerisinde muhafaza edilen hırkasına verilen isim. **Hırka-i Saâdet**'in bulunduğu oda **gül suyuyla yıkanır** ve etraf gül kokularıyla dolarmış. Başta dönemin Padişahı olmak üzere devletin ileri gelenleri, sadrazam, şeyhülislam, vezirler, tüm yeniçeriler, yeniçeri ağaları ve diğer görevliler önce Topkapı Sarayı'nın Babüssaade Kapısı önünde toplanır ve oradan

Şeyhülislam

Ayasofya Camii'ne öğle namazına giderlermiş.

Yeniçeri

Devlet erkânı namazdan sonra topluca **Hırka-i Saadet Dairesi**'ne doğru hareket edermiş. Bu esnada **Kur'an-ı Kerim** okunur, padişah altın muhafazalara alınmış sandukaları açarak Hırka-i Saâdet'i çıkarır ve öpermiş. Daha sonra sadrazamlar ve bazı devlet adamları da Hırka-i Saâdet'i öptükten sonra şefaât duası ederlermiş.

Hırka-i Saadet

Gâlibî Çocuk | Geçmişten Günümüze Ramazan

Günümüzde Hırka-i Saadet Topkapı Sarayı'nda muhafaza ediliyor. Fatih'te Hırka-i Şerif Camisi'nde her Ramazan halka sergilenen hırka ise Hırka-i Saadet değil Hırka-i Şerif'tir. Peygamberimizin Miraç hadisesinde giydiği hırka olduğu söylenir. Kendisinin dünya gözü ile göremediği Üveys El Karanî Hazretleri'ne, gösterdiği sadakat, muhabbet ve bağlılığa karşılık hediye edilmesini vasiyet ettiği hırkadır. Vefatından sonra, Hz. Ömer (r.a.) ve Hz. Ali (r.a), Resûlullah'ın bildirdiği alametlere göre Üveys Hazretleri'ni bulup, hırkayı teslim etmişler ve Peygamberimizin ona "Ümmetimin asilerine dua etsin" dediğini iletip, tüm Ümmet-i Muhammet için hayır duası almışlardır.

Ramazanda Davul

Sahur vaktinin geldiğini, tatlı uykumuzdan uyanıp Allah rızası için sahur etmemiz gerektiğini bize bildiren **Ramazan davulcuları** geçmişten bugüne Ramazan ayında hayatımıza giren misafirler arasında. Eskiden bir çalar saat görevi görüyormuş davulcular.

Nasıl ki ezan namaza çağırır, davulun sesi de sahura çağırır. Bir de güzel bir mani okursa davulcu, keyfi daha başka olur sahura kalkmanın.

Günümüzde, eskisi kadar yaygın olmasa da Ramazan davulcuları hala sokaklarda mani okuyarak insanları **sahura davet etmeye**, Ramazan bayramına yakın da **harçlık toplamak için** zilleri çalmaya devam ediyorlar.

Kapınızdan boş geçirmeyin sakın.

11 ayın sultanı
Kıymetlidir her ânı
Süslersin şu cihânı
Hoşgeldin yâ Ramazan!

Ramazan'ım merhaba
Bizlere verdin sefâ
Rabbimize hamdolsun
Her nefeste bin defa.

Sahur oldu ışıyor
Bülbüller ötüşüyor
İftara çay deyince
Yüreğim tutuşuyor.

Ramazan Eğlenceleri

Eskiden Ramazan gecelerinin vazgeçilmezlerinden olan Karagöz-Hacivat gölge oyunu, meddah ve orta oyunu sokaklarda kurulan çadırlarda halka sergilenir; sahur ve iftar arasında, genellikle teravihten sonra bu tür eğlencelere yer verilirmiş.

Karagöz ile Hacivat

Hacivat

Gölge oyununun başkışileri olan Karagöz ve Hacivat, genellikle kabul edilen rivayete göre, **Orhan Gazi** döneminde **Bursa**'da bir cami yapımında görevli ustalardır.

Kahramanlarımızın **bol esprili sohbetleriyle** inşaatı geciktirmelerine öfkelenen Sultan, idamlarına hükmeder fakat sonra çok üzülür. Bu üzüntüyü azaltmaya yönelik olarak **Sufi Şeyh Küşteri**, ölen kahramanlarımızı deriden figürlerle arkadan ışıklı perdeye yansıtır ve aralarındaki esprileri bu perdede canlandırır. İşte bu hikaye, karagözcüler arasında yaygın bir söylence olarak kuşaktan kuşağa aktarılmış, bu şekliyle de hepimizin hafızalarında yer etmiştir.

İşte sizlere bu esprili yüklü oyundan küçük bir örnek:

Hacivat: Hoş geldin sevgili Karagöz'üm!

Karagöz: Hoş bulduk kel kafalı kara üzüm!

Hacivat: Nereden gelip nereye gidiyorsun bakalım?

Karagöz: Bir yere gittiğim yok da oğlumla kaç saattir okuma-yazma çalıştık... Biraz gezeyim dedim.

Hacivat: Tabii iyi yaptın efendim kafan balon olmuştur.

Karagöz: Hay hay kafam balon oldu da uçmasın diye boynuma yapıştırdım.

Hacivat: Hemen yanlış anlama yani uzun zaman ders çalışmaktan kafan şişmiştir.

Karagöz: Kafam pişti de soğutmaya çıktım.

Hacivat: Allah iyiliğini versin!

Karagöz

Biliyor musunuz? İstanbul Gâlibî Küllüyesi'nde de geçen iki Ramazan ayında Karagöz-Hacivat tiyatrosu ve Orta Oyunu sergilendi.

Çocukların oynadığı bu esprilerle dolu oyunları Youtube kanalımızdan izleyebilirsiniz.

Tarif

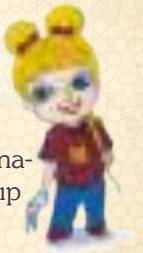
Ramazan Şerbeti

Bu Ramazanda içinizi serinletecek, taptatlı bir şerbet tarifimiz var.

Öncelikle kırmızı erikleri ve çilekleri ayrı ayrı kaynatıyoruz ve kaynama işlemi sonunda birbirine karıştırıp posasıyla birlikte 1 gece bekletiyoruz.

Ertesi gün süzdüğümüz şerbetimizin içine kızılçık şekeri ekliyoruz (**lohusa şekeri de deniyor**) ardından karanfil ve çubuk tarçın ekliyoruz. Servis etmeden önce bardaklara gül suyu ekliyoruz ve şerbetimiz hazır.

Afiyet olsun.

Ramazanda Hayır İşlemek

Allah'a inanan, doğru yolda yürüyen insanlar olarak hayatımızı Rabbimizin bizden istediği şekilde yaşamaya özen gösteririz. Böylece hem kendimize hem de çevremize iyilik yapmış oluruz. Ramazan ayı gibi mübarek aylarda ise hayra daha çok vesile ararız.

Osmanlı'da, Ramazan ayı gelince zenginler esnafları dolaşır, **Zimem Defteri** denilen borç defterinin bir kısmını veya tamamını satın alırlarmış. Ne zengin kime yardım ettiğini, ne de fakir kimin yardım ettiğini bilirmiş.

Bu güzel adetle zenginin mağrur olmadan vermesi, fakirin **mahcup olmadan** alması sağlanırmış. Günümüzde bu ismiyle kalmasa da hayır yapan insanlar kıyamete kadar mevcut olacaktır diye inanıyoruz.

Peki hiç **Diş Kirası** diye bir şey duydunuz mu?

Osmanlıda iftar sofraları **herkese açık** olurmuş. Ramazan gelince kapılar herkese aralanır, **zengin fakir demeden** herkesin sofrası misafirlere açık tutulurmuş. Misafirler ayrılırken onlara **küçük kadife keseler** içinde hediyeler takdim edilirmiş. Bununla, "**Misafir oldunuz, benim sevap kazanmam için siz eziyet çektiniz, dişlerinizi yordunuz, bu da sizin dişinizin kirası olsun**" demek istenirmiş.

Ne kadar latif bir davranış. Günümüzde bu adet artık görülme de her zaman latif davranışlarda bulunmaya gayret eden insanların olduğuna inanıyoruz.

Yazımızı Pir Efendimizin bir sözü ile noktalayalım: "(Hz. Allah'ın) Rahmet sıfatlarının tecellisi hiç bir zamanla sınırlı olmayıp, her an mevcut olup rahmettir. 'Siz asrı tan etmeyin' zamanı suçlamayın."

Dünden bugüne değişen ya da yok olan gelenekler olsa da, bu "geçmişte Ramazanlar daha anlaşılabilir yaşıyorlardı, bugün öyle değil" demek değildir.

Bugün de Ramazan'ı hakkıyla yaşayan samimi ve sadık kullar mevcuttur inşaAllah! O zaman,

"Hoşgeldin Ya Şehr-i Ramazan!"

Hasan

Hasan: Selamun Aleyküm arkadaşlar, saat kaç acaba?

Galip: Aleyküm selaaam arkadaşım, saat yedi.

Ali: Daha var ya Hu! Bir saatten fazla var.

Ali

Hasan: Şu son saatlerde insan iyice sabırsızlanmaya başlıyor.

Galip: Haklısınız ama “Sabrın sonu selamettir”, değil mi arkadaşlar?

Galip

Hasan: Sabrın sonu kıymalı börektir!

Ali: Hayır, hayır; sabrın sonu kuşbaşı pidedir!

Galip: Oruç başa vurmuş anlaşılan :)

Ali: Bu saatlerde orucun anlamından ve faydalarından bahsetsek ya, hem iftara kadarki zamanımızı değerlendirmiş oluruz. İnsan bir şeylerle meşgul olunca zamanın nasıl geçtiğinin farkına varmıyor.

Hasan: Ali’ye katılıyorum. Haydi Galip, anlatsana!

Galip: Sizi hiç kırar mıyım...

Orucun Anlamı

Oruç; Farsçadaki “rûze” kelimesinin Türkçeleşmiş şeklidir. Rûze “günlük” anlamına gelir. Öncel-eri Oruze olarak kullanılmış, daha sonra Oruç olarak ifade edilmiştir.

Arapçada ise oruç “savm” olarak ifade edilmektedir. **Tanyerinin** ağarmasıyla birlikte güneş batımına kadar her türlü yiyecek ve içecekten, ayrıca yalandan, kötü sözden ve kötü düşüncelerden uzak durarak gerçekleştirilen bir ibadettir.

Her zaman olduğu gibi, oruçluyken de, **Elimize Dilimize ve Belimize** sahip olmamız beklenir. EDEB sözcüğünün anlamı da budur. “Din edeptir” diye anlatırdı Pir Efendimiz. Oruçluyken yaşantımızda edepli olmaya verdiğimiz önem daha da artar. Daha dikkatli oluruz.

Bu mübarek 30 gün içinde midemiz gündüzleri boştur ama dilimiz ve kalbimiz Allah’ı zikri ile meşguldür. Amaç; nefsimizi terbiye etmek, Allah rızası için açlığa ve susuzluğa dayanmak, O’nun gücünü ve kudretini anlamak, varlığa şükretmek ve fakir fukaranın halini idrak etmektir.

DİN EDEPTİR

Pir’i Gâlibî
H. Galip Hasan Kuşçuoğlu

Oruç Nasıl Tutulur?

Oruç ibâdeti **sadece** Hz. Muhammet'in yolundan giden Muhammedi Şeriatına bağlı olanlara değil, Muhammedi Şeriatı'ndan evvel gelmiş **diğer şeriatlara** da farz kılınan bir ibadettir. Bakara suresinin 183. âyetinde bu hakikat şu şekilde ifade edilmiştir:

"Ey iman edenler, oruç sizden evvelkilere farz kılındığı gibi, size de farz kılındı. Umulur ki siz (günahlardan) sakınırsınız."

Bakara 183

Peygamber Efendimiz'in Medine'ye hicretinden bir buçuk yıl sonra, **Şaban ayının 10'unda, Bakara Sûresi-nin 183 ve 184. âyet-i kerîmeleri** indirilerek inananlara Ramazan orucunun farz kılındığı bildirilmiş, şartları müsâit olan kadın - erkek, herkese oruç tutmaları emredilmiştir.

Ergenlik çağına ermiş olan tüm Mü'min bireyler, diğer ibadetlerden sorumlu olduğu gibi oruç ibadetinden de sorumludur. Allah rızasına ermek için tutulan oruç, her ibadet gibi öncelikle niyet etmekle başlanan bir ibadettir. Kişinin sahurunu yapmasının ardından, "**Niyet ettim Allah rızası için bugünkü orucumu tutmaya**" şeklinde veya benzer şekillerde niyet etmesi gerekmektedir.

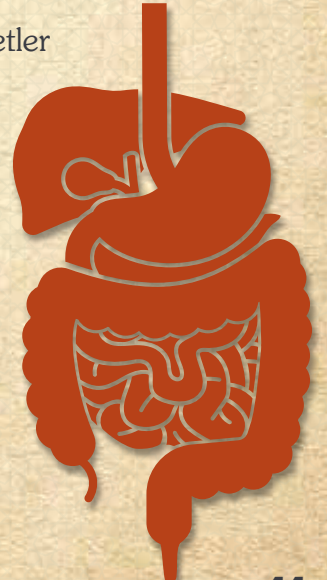
Ardından ise iftar vaktine kadar kişinin orucunu tutması yani, **hiçbir şey yiyip içmeden iftar vaktine** kadar beklemesi, akşam ezanının okunmasından sonra da orucunu açması gerekmektedir.

Orucun Vücudumuza Faydaları

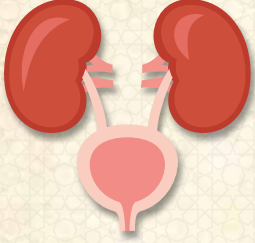
İnananlar ibadetleri Allah emrettiği için yerine getirirler. Hz. Allah da bu ibadetler vesilesiyle hem dünyada hem de ahirette bizlere çeşitli kazançlar nasip eder. Oruç ibadeti hem fiziksel hem de psikolojik faydaları olan bir ibadettir. Fiziksel faydalarını sıralayacak olursak:

★ Başta sindirim sistemi olmak üzere, **dolaşım ve sinir sisteminin korunmasına** da katkı sağlar. Sürekli çalışan mide kasları, **oruç tutulan dönemde dinlenmektedir**. Mide zarının **kendini onarma** işlemi hızlanır. Oruç tutulduğu dönemde mide daha az çalıştığı için kalp, mideye daha az kan taşır ve bu nedenle dinlenme fırsatı bulur. Sindirim sistemindeki temizlik, vücuttaki bütün sistemlerin temizlenmesine katkı sağlamaktadır. Karaciğer ve böbreklerdeki **toksinlerin temizlenmesi** nedeniyle **sivilce ve aknelerin** giderilmesine de yardımcı olur. Ayrıca bağırsak fonksiyonlarına da katkı sağlar.

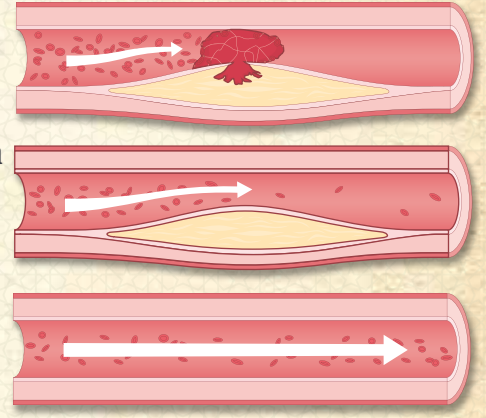

Gâlibî Çocuk | Oruç

★ Oruç, metabolizmanın hızlanmasına yardımcı olur ve sağlıklı bir şekilde **kilo vermeye de katkı sağlar**. Vücutta depolanan **yağ hücreleri** oruç esnasında yakılarak, **kilo kaybına yol açar**. Alınan gıdalar daha hızlı bir şekilde **enerjiye dönüştürülür** ve yağ yakım oranı ciddi bir biçimde artar.

★ Kanda bulunan atık maddelerin oranı azalır, **üre ve atıkların** böbreklerden daha kolay atılımı sağlanır. Vücuttaki **iltihabı azaltmasının** yanı sıra kanser hücrelerinin çoğalma hızını da yavaşlattığı görülmüştür.

★ ★
Kan damarlarındaki yağ hücrelerinin durumu

Bir de oruç tutmanın psikolojik faydalarına bakalım:

★ Oruç insanlardaki empati duygusunu geliştirerek, **şefkat ve merhamet duygularının artmasını** sağlamakta ve toplumdaki **sosyal dayanışmayı** desteklemektedir.

★ Oruç tutan bireyler kötü düşünce ve duygulardan uzak durarak **pozitif, ılımlı, sevecen davranma-ya özen** göstereceklerdir çünkü oruç tutmak **sadece aç kalmak demek değil**, kötü konuşmamak ve kötü düşünmemeyi de kapsamaktadır. Pozitif davranan bireylerin çevreleri de bundan pozitif etkilenecektir. Çünkü bizler değişirsek dünya değişir. *Biz gülersek dünya güler.*

**BİZ GÜLERSEK
DÜNYA GÜLER**

Gâlibî Çocuk | Oruç

Oruç ile ilgili yazımızı noktalarken hepimizin dikkat etmesi gereken birkaç noktaya değinelim: Ramazan ayında iftar soframızdaki ekmek veya pide sıcak olsun istiyoruz. Açlığın etkisinin en fazla hissedildiği iftara yakın saatlerde yapılan alışverişlerde de gözümüz doymuyor, aldıkça alıyoruz. İşte bu nedenle Ramazan ayı içerisinde **3 milyondan fazla ekmek ve pide çöpe gidiyor**.

Yere düştüğünde öpüp başımıza koyduğumuz ekmeğin çöpe gitmesini elbette istemeyiz. Bildiğiniz gibi, israf haramdır. Kuran-ı Kerim’de Hz. Allah, “**Yiyiniz içiniz fakat israf etmeyiniz! Çünkü Allah israf edenleri sevmez**” (A’raf suresi 31) buyuruyor. Bu sadece ekmek veya pidede değil yediğimiz içtiğimiz bütün şeylerde geçerli.

Ramazan’da normaldeki 3 öğünümüz (Kahvaltı -Öğle Yemeği - Akşam Yemeği), 2 öğüne iniyor (Sahur - İftar). Fakat masraflarımız bununla **ters orantıda ikiye katlanıyor**. Daha az yiyorsak daha az masrafımız olması lazım değil mi? Gözümüz doysun diye aldıklarımız çöp kutularını doldurmamalı. *O yüzden israfsız bir Ramazan geçirmeye dikkat etmeliyiz.*

Değirmek istediğimiz başka bir nokta da iftarda tıka basa yemek yemek. “**Bütün gün açtım zaten**” diyerek midemizin kapasitesini aşacak kadar çok yemek yersek sağlığımızı da tehlikeye atmış oluruz. Bir doktor tavsiyesine göre:

“İftar sonrası fazla yemek yiyerek midemize yüklenmeyelim. **30 dakika** yemek yedikten sonra biraz dinlenelim. Bir saat sonra yeniden yemek yiyelim. Mideyi haddinden fazla doldurmanın hiç bir faydası yok. Ne kadar doldurursak dolduralım, **2,5 saat sonra yeniden boşalacak**. Mideyi dinlendirirsek çoğu hastalıkların kendiliğinden yok olacağını görürüz. Benim bugüne kadar yaptığım mide ameliyatlarının **yüzde 90’ı dengesiz beslenmeye** bağlıydı.”

Galip

Galip: İşte böyle arkadaşlar. Bu arada iftara beş dakika kalmış.

Hasan: Ya! Zaman nasıl geçti, anlamadım.

Hasan

Ali: Ağzına sağlık Galip. Hadi hep beraber iftar sofrasına geçelim.

Ali

Galip: Şimdi sıcak, mis gibi bir dergah çorbası iyi gider!

Hasan: O zaman herkese hayırlı iftarlar, **israfsız Ramazanlar!**

Çölde Yetişen Mucize:

HURMA

Ramazanda iftar sofralarının vazgeçilmezi, Hac ibadetini yapan müslümanların kutsal topraklardan getirdiği en değerli hediyelerden biri, besleyici ve tap tatlı bir meyveden bahsedeceğiz sizlere: **Hurma!** Aslında hurma sadece Ramazan'da değil, yılın her ayında sofralarımızda bulunması gereken besinler arasında. Çünkü başta **sodyum**, **potasyum**, **magnezyum** ve **kalsiyum** olmak üzere birçok mineral ile vitamin içeriyor ve sağlığını çok fayda sağlıyor.

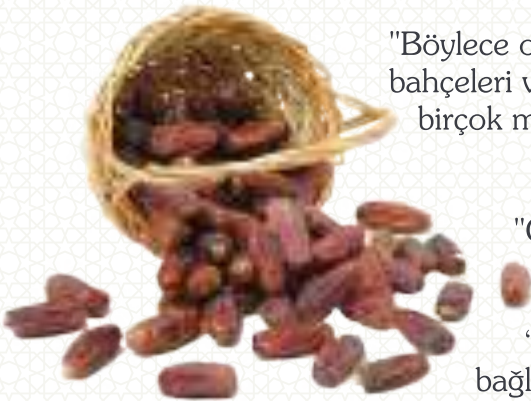
Peygamber Efendimizin yaşadığı dönemde **Arabistan yarımadasında** insanlar uzun zaman yiyecek bulamazlardı. Bu dönemde sadece hurma yer ve su içerlerdi. Peki nasıl hayatta kalırlardı?

Hurmada insanın hayatını devam ettirebilmesi için gerekli her şey neredeyse mevcut. Birçok gıdayı yiyerek ancak bir kısmını karşılayabildiğimiz **yağ**, **protein**, **karbonhidrat**, **vitamin**, **mineral** vs. **hurmada fazlasıyla var.**

Hurma özellikle **sütle tüketildiğinde** daha etkili ve faydalı olduğu söyleniyor. Efendimiz Aleyhissalâtu Vesselâm, hurma ile süte "**atyabân**" derdi yani "**iki en güzel şey**". (Hakim, el-Müstedrek 4/119).

Hurma bitkisi özellikle çölde yaşayan bir toplum için bulunmaz bir **nimet**. Develer kadar önemli diyebiliriz. Hurma ağacının dalları **çatıları kapatmak için** kullanılır, 20 metreye kadar uzayabilen gövdesinden **kereste** yapılır. Meyvesi çiğ de, güneşte kurutulup da yenebilir. Ya da ezilip **meyve suyu** yapılabilir. Hurma çekirdekleri ise **hayvan yemi** olarak kullanılır. Aynı zamanda bu çekirdeklerden **tespih** de yapılabilir.

Yüzyıllardır insanlığa hizmet eden, bolluk ve bereketi temsil eden hurmadan Kur'an-ı Kerim'de de 23 kez bahsedilmiştir. Örneğin:

"Böylece onun (yağmurun) sayesinde sizin yararınıza hurma bahçeleri ve üzüm bağları meydana getirdik. Bunlarda sizin için birçok meyveler vardır ve siz onlardan yersiniz."

(Muminun Suresi 23:19)

"Orada meyveler ve salkımlı hurma ağaçları vardır."

(Rahman Suresi 55:11)

"Biz yeryüzünde nice nice hurma bahçeleri, üzüm bağları yarattık ve oralarda birçok pınarlar fışkırttık."

(Yasin Suresi 36:34)

Gâlibî Çocuk | Hurma

Hatta Meryem Suresinde, **H. Meryem'e** doğum sancısı esnasında, hurma dalını silkelemesi ve üzerine düşen taze olgun hurmalardan yemesi öğütlenmiştir. Buna dayanarak çok eskiden beri **doğuma yakın** hamile hanımlar doğumu kolaylaştırdığına inanarak hurma yerler.

Artık günümüzde bu bilimsel olarak da ispat edilmiş durumda. 2011 yılında yapılan bir araştırmanın sonuçlarına göre hamileliğin son bir ayında hurma yemek doğum sancılarını kısaltıp, doğal yollardan doğumu kolaylaştırıyor.

(Bkn. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/21280989>)

Hurmanın faydaları bunlarla bitmiyor.

Cildi nemlendiriyor, güzelleştiriyor. Cilt üzerinde oluşan tahriş ve yaraların hızla iyileşmesinde yararlı oluyor.

Kan basıncını (tansiyon) dengeliyor ve hiç kolesterol içermemesi nedeniyle kalp dostu sayılıyor. Güçlü bir antioksidan olması sayesinde kalbi zararlı bakterilerden ve mikroplardan koruyarak, damar tıkanıklıkları riskini düşürüyor.

Hafızayı güçlendiriyor. Yapılan çalışmalarda, hurmada yüksek oranda bulunan bir tür vitaminin düzenli olarak tüketilmesi, hafıza kaybının önlenmesinde faydalı oluyor.

Zayıflamaya yardımcı oluyor. Lif oranının yüksek olması, midede uzun süre kalarak sindiriminin yavaş olmasını sağlıyor. Böylece kendimizi daha uzun süre tok hissederek, daha az yemek yeme ihtiyacı hissediyoruz. İçerdiği yüksek orandaki potasyum ve demir mineralleri de metabolizmayı hızlandırıcı etkileriyle kilo verme sürecinde yardımcı oluyor. Ancak unutmamak gerekir ki 4 adet hurma bir porsiyon meyve eşit. O yüzden çok da abartmamak lazım.

Depresyondan koruyor. Yapılan çalışmalar hurmada yüksek miktarda bulunan B6 vitamini ve magnezyumun sinir sistemini güçlendirdiğini göstermiş. Bu içeriğiyle çağımızın önemli sorunlarından olan depresyonun önlenmesinde ve tedavi sürecinde yardımcı oluyor.

Enfeksiyon riskini düşürüyor. Hurma içeriğindeki A ve C vitamini sayesinde vücudu zararlı bakterilerden ve mikroplardan temizleyen güçlü bir antioksidan. Yüksek besin değerinin yanında, bağışıklık sistemini güçlendiren selenyumdan da zengin olması antioksidan etkisini arttırıyor. Ayrıca içerdiği yüksek orandaki magnezyum sayesinde vücutta oluşabilecek enfeksiyonların riskini düşürüyor.

Gözlerimizin dostu. Hurma gözlerimizin dostu olan beta karotenden zengin bir besin. Beta Karoten gözlerin daha sağlıklı olmasını sağlayarak gece körlüğü gibi rahatsızlıkların oluşum riskini azaltıyor. Bir diğer yönden de katarakt oluşumunu geciktiriyor.

(Kaynak: ntv.com.tr/saglikhaberleri)

Cenab-ı Allah'ın bizlere bahsettiği bu leziz meyveyi yerken aklınıza ne kadar faydalı olduğunu getirin Sevgili Okurlarımız.

Hurmaya hürmet edelim, Rabbimize hamd edelim!

Gâlibî Çocuk | Doğa Takvimi

Hasan

Hasan: Geçen gün ailecek sohbet ediyorduk. Benim doğum günüm şerefine anneannem ve babaannem de bizdelerdi. Ben de onlara sordum “Anneanne, babaanne sizler ne zaman doğdunuz? Sizin doğum gününüzü ne zaman kutlayacağız?” Anneannem dedi ki, “Oğlum anam derdi ki ben koyunları kırpma zamanında doğmuşum.” Babaannem de dedi ki, “Oğlum ben de hasat zamanı doğmuşum”. Kafam allak bullak oldu. Koyunları kırpma zamanı? Hasat zamanı? Bunlar ne zaman yani?

Ali: Arkadaşım, kafanın karışması çok normal. Çünkü anneannen ve babaannen bu zamanda unutulmaya yüz tutmuş bir takvimi kullanıyorlar. Doğa Takvimi. Nasıl bizler Miladi Takvimi kullanıyor, zamanımızı bu takvime göre günlere aylara bölüyorsak, ya da mesela mübarek ayları, kandil gecelerini hesaplarken Hicri Takvimi kullanıyorsak, Doğa Takvimi de zamanı doğada gerçekleşen olaylara, insanların yaşadıkları yerdeki değişimlere ve kültürlerine göre yorumluyor.

Ali

Hasan: Hmm. O zaman anneannemin doğduğu yerde koyunların kırpma zamanı ne zamansa, anneannem o zaman doğmuş. Anneannem Manisalı. Eğer Karslı olsaydı, doğduğu zaman daha farklı olacaktı. Kars'ta koyunların kırpılma zamanı Manisa'dan farklıdır çünkü iklimleri çok farklı.

Ali: Evet, aynen öyle. Uzun yıllar doğanın ve iklim koşullarının gözlemlenmesi ile oluşturulmuştur Doğa Takvimleri. Yani köklü ve zengin bir kültürel mirasın ürünü. Hangi ürünün ne zaman ekileceği, çiçeklerin ne zaman açacağı, sebzelerin ne zaman yetişeceği, yağmurların ne zaman yağacağı bu gözlemler sonucunda belirlenir ve takvim çoğunlukla 1-2 gün sapmayla da olsa isabetli tahminler verir.

Hasan: Kulağa çok mantıklı geliyor. Neden hala kullanmıyoruz? Neden unutulmaya yüz tutmuş?

Ali: Anadolu'da birçok köyde hâlâ bu geleneksel bilgilere uyularak tarım takvimi belirleniyor. Çiftçiler bu takvimi göz önüne alarak ekim yapıyorlar. Fakat artık çoğu insan şehir hayatı yaşıyor ve “koyunların kırpılma zamanı” onlar için bir şey ifade etmiyor. Anlayacağın, hayat şartlarımız, yaşadığımız koşullar değiştikçe, Doğa Takvimi de artık kullanılmaz olmuş.

Hasan: Merak ediyorum, Mayıs ve Haziran ayı için Doğa Takvimi neler öngörüyor?

Ali: Yaptığım araştırmaya bakılırsa, Mayıs ve Haziran ayları için şöyle diyor:

Mayıs Takvimi

2- 4 Mayıs
Çiçek fırtınası

6 Mayıs
Hıdırellez

11 Mayıs
Kırkikindi yağmurlarının sonu

13 Mayıs
Mevsimsiz Soğuklar

14 Mayıs
Dolunay

16 Mayıs
Filizkiran fırtınası

18 Mayıs
Gül Mevsimi

20-22 Mayıs
Engirkiran fırtınası,
Kokulya fırtınası,
Ülker fırtınası,
Bağların çapalanma zamanı

28 Mayıs
Koyun kırkma zamanı,
Yeniay

29 Mayıs
Suyun topraktan çekilmeye başlaması

30 Mayıs
Bağlara yerleşme zamanı,
Kabak meltemi

Ne Ekilir?

17 - 18 - 19 Mayıs
Domates, salatalık, patlıcan gibi sebzeler
için uygun ekim günleri

17 - 18 - 19 Mayıs
Tohum alınacak bitkiler
için uygun ekim günleri

12-13 Mayıs

Kök ve gövdesi toprak içindeki bitkiler
(havuç, patates, pancar gibi)
için uygun ekim günleri

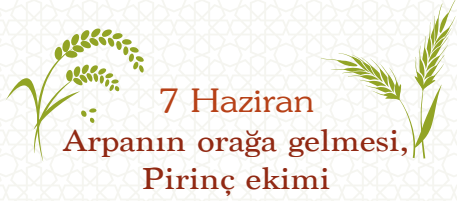
15-16 Mayıs
Yapraklı sebzeler

(lahana, ıspanak gibi) ve sulama
için uygun günler

Haziran Takvimi

7 Haziran
Arpanın orağa gelmesi,
Pirinç ekimi

10 Haziran
Ülker doğumu fırtınası

16 Haziran
En uzun günlerin başlangıcı

19 Haziran
Gün dönümü fırtınası

24 Haziran
Yaprak aşısı zamanı

27 Haziran
Kızılcık fırtınası

29 Haziran
Günlerin kısalmaya başlaması

Ne Ekilir?

1 - 2 - 3 - 4 - 11 - 12 - 13 - 20 - 21 - 22 - 29 - 30 Haziran

Kök ve gövdesi toprak içindeki bitkiler
(havuç, patates, pancar gibi)
için uygun ekim günleri

6 - 7 - 8 - 16 - 17 - 18 - 25 Haziran
Yapraklı sebzeler
(lahana, ıspanak gibi) ve sulama
için uygun günler

9 - 10 - 19 - 26 - 27 - 28 Haziran
Tohum alınacak bitkiler
için uygun ekim günleri

5 - 14 - 15 - 23 - 24 Haziran
Çiçek ve şifalı otların bakımı ve ekimi
için uygun günler

Gâlibî Çocuk | Doğa Takvimi

Hasan

Hasan: Her sayımızda Doğa Takviminden bahsetmeliyiz bence. Böylece unutulup gitmesine mani olmuş oluruz. Ne dersin?

Ali: Haklısın. Hem dergamızda ekim dikim işleri de yapıyoruz. Doğa Takvimi aslında bizlerin de, evinin balkonunda ya da bahçesinde sebze meyve yetiştiren diğer insanların da işine yarayacaktır.

Ali

Ayşe: Merhaba çocuklar, konuşmanıza kulak misafiri oldum da, tam da benim merak edip araştırdığım bir konudan bahsediyorsunuz. 6 Mayıs Hıdırellez demiştin değil mi Ali?

Ali: Doğru.

Ayşe: Hıdırellez nedir peki, biliyor musunuz?

Hasan: Sanırım bizden önce merak edip araştırdın. Benim bir fikrim yok açıkçası. Lütfen anlat, öğrenmek isterim

Ayşe: Evet, bu sayımız için Hıdırellez'i merak edenlere bir yazı hazırladım:

Ayşe: Hıdırellez ismi Hızır ve İlyâs isimlerinin halk ağzında aldığı şekil aslında. Hızır-İlyas'tan söylene söylene Hıdırellez olmuş. Kökü İslâm öncesi eski Orta Asya, Ortadoğu ve Anadolu yaz bayramlarına dayanan, Hızır yahut Hızır ve İlyâs kavramları etrafında dinî bir şekil alan halk bayramı. Gelenek olarak insanlar hıdırellezden önceki akşam gül ağacının dibine şekiller çizer ve notlar bırakırlar. Hıdırellez sabahı ilk iş gül ağacının dibine gidilir ve o notlar alınıp suya bırakılır. Ateş yakılıp üstünden atlanır ve herkes kendi kültürüne göre daha birçok çeşitli kutlamalarla bugünü kutlarlar. Hızır ve İlyas isimleri ile ilgisini merak edecek olursanız; veli ya da peygamber olarak kabul edilen Hazreti Hızır'ın İlyas peygamberle buluştuğuna inanılan tarihtir 5 Mayıs. Hızır ve İlyas'ın bu günde her türlü dileği yerine getireceğine inanılıyor. Zor durumda kalanlara yardımcı olunduğuna, bolluğa ve berekete, duaların kabulüne vesile olan Hazreti Hızır ve İlyas Peygamber çokça anılıyor.

Hasan: Biraz daha bahseder misin Hazreti Hızır ve İlyas'tan Ayşe?

Gâlibî Çocuk | Doğa Takvimi

Ayşe: Hızır'ın kim olduğuna dair çeşitli görüşler var. **Tasavvufi anlayışa göre**, Hızır Allah'ın ilim ve hikmet verdiği bir veli. Onun peygamber olduğunu düşünenler de bulunuyor. Genelde ak saçlı, nur yüzlü, sakallı yaşlı bir adam veya dilenci, fakir biri kılığında görüldüğüne inanılıyor. Hızır'ın, "**ab-ı hayat suyu**"

yani "**ölümsüzlük suyu**" içtiği için ahirete kadar yaşayacağı da inanışlar arasında yer alıyor. İlyas (a.s) ise Kur'an-ı Kerim'de ismi geçen peygamberlerden biri. Hz. Musa (a.s)'dan sonra gelen soyu Hz. Harun (a.s)'a dayandığı rivayet edilen İsrailoğulları peygamberinden. Hz. Musa (as)'dan sonra İsrailoğullarının çeşitli boyları Şam civarına yerleşmiştir. Şam bölgesindeki "Bek" şehrine yerleşen ve zamanla Allah'a isyan ederek haddi aşan bir Benu İsrail kabilesine Hz. İlyas (a.s)'ın gönderildiği rivayet edilmektedir. İlyas (a.s) Kur'an-ı Kerim'de iki değişik sûrede anılmıştır.

"(İbrahim'e) Zekeriya, Yahya, İsa ve İlyas'ı da bağışladık.
Hepsi salihlerdendi."

(Enbiya, 21/85)

Diğer sûrede ise İlyas (a.s)'ın kıssası özetle anlatılmıştır. Musa ve Harun (a.s)'dan bahsedilmiş, onların Allah'ın salih kulları olduğu anlatıldıktan sonra İlyas (a.s)'ın kıssasına geçilmiştir:

"Muhakkak İlyas da peygamberlerdendi." (Sâffat, 37/123).

Bu ayet-i kerime İlyas (a.s)'ın etrafında Yahudiler ve Hristiyanlar tarafından oluşturulmuş olan efsanevî kimliği aralamakta, onun Allah'ın diğer peygamberleri gibi bir peygamber olduğunu anlatmaktadır.

Hasan: Bizleri de aydınlattığın için teşekkür ederiz Ayşe.
Bir sonraki sayımızda Ağustos - Eylül ayları için Doğa Takvimi ile görüşmek üzere Sevgili Okuyucularımız!

Ayşe

Hasan

Ali

Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı

Merhaba Arkadaşlar! Hepinizin bildiği üzere 19 Mayıs Milli Bayram günlerimizden bir tanesi. **Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı**. Bu yazımızda da sizlerle bu günün anlam ve önemine ilişkin bazı bilgiler paylaşacağız.

Birinci Dünya Savaşı sonrasında 1918 yılında imzalanan **Mon-dros Mütarekesi** nedeniyle ülkemizin birçok bölgesi düşman işgaline uğramıştı. Fakat Anadolu'ya düşman kuvvetleri henüz hakim olamamıştı. Memleketin dört bir yanında bu işgallere karşı halk direniş göstermekteydi.

Milli bayramlarımız da dinî bayramlarımız gibidir.

Dinî bayramlarımız gibi kutlarız.

Pir'i Gâlibî
Seyyid Şerif
H. Galip Hasan Kuşçuoğlu (K.S.)

Bilgi Kutusu

Bu direnişlerinden dolayı bazı illerimizin isimlerinin önüne **"Kahraman"**, **"Gazi"**, **"Şanlı"** sıfatları getirilmiştir.

Kahraman **Maraş'ın Fatihi** olarak bilinen, halkın manevi kurtuluşunun vazifelilerinden Kadiri, Rufai ve Nakşibendi Şeyhi Seyyid Ali Sezai Efendi'den bahsetmeden olmaz. Kendisi, *Pirimiz Hacı Galip Hasan Kuşçuoğlu'nun Şeyhi Maraşlı Hacı Mustafa Yardımedici Efendi'nin şeyhidir.*

Diyanet İşleri Başkanlığı'nın hazırladığı **"Sahibini Arayan Madalya"** isimli, Maraş'ın düşmandan kurtuluşunu anlatan belgeselde bahsedilen madalyanın gerçek sahibidir Şeyh Ali Sezai Efendi.

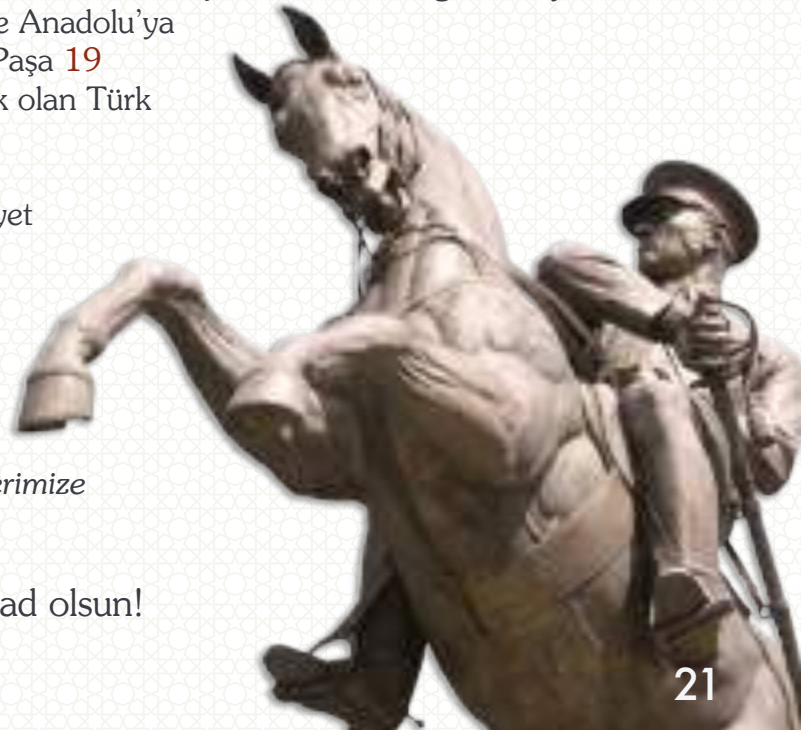
Soyadı kanunundan sonra kendisine Maraş'ın kurtuluşunda gösterdiği yararlılıklarından dolayı **"KURTARAN"** soyadı verilmiştir.

19 Mayıs 1919 tarihi Anadolu halkı için bir milattı. **Mustafa Kemal Paşa, 9.Ordu Müfettişi** olarak Samsun'a gönderilmişti. Bu görev Mustafa Kemal Paşa'ya gayet geniş yetkiler sağlıyordu. **Cennetmekan Padişahımız Sultan Vahdettin**, Mustafa Kemal Paşa'nın *Cumhuriyet sevdalısı* olduğunu biliyordu. Memleketi kurtaracak azmi ve inancı onda görmüştü ve Anadolu'ya gönderilmek üzere onu seçmişti. Mustafa Kemal Paşa **19 Mayıs'ta** Samsun'a ayak bastı ve tam 4 yıl sürecek olan Türk Milleti'nin Kurtuluş Savaşı'nın zeminini hazırladı.

İşte tarihimizi değiştiren bu önemli gün, Cumhuriyet ilan edildikten sonra **gençliğe armağan** edilmiştir. Genç ve dinç kalmamız, her daim diri ve güçlü olmamız gerektiğini bizlere hatırlatmak için olsa gerek, **Gençlik ve Spor Bayramı** ismi verilmiştir.

Savaşlarda bu millet için hayatını feda eden şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyoruz.

Ruhları şad olsun!

Gâlibî Çocuk | Gezelim Görelim: ÇORUM

Merhaba arkadaşlar,

Bu sayımızda sizlerle tarihi ve doğal güzellikleriyle göz kamaştıran ve yemekleriyle damaklarımızı coşturan, Pirimiz Hacı Galip Hasan Kuşçuoğlu'nun memleketi Çorum ilini gezeceğiz.

Çorum Karadeniz bölgesinin İç Anadolu'ya açılan kapısıdır. Ortalama nüfusu **528.422'dir**. Yüz ölçümü **12.797 km2** olan Çorum ilimizde km2'ye düşen insan sayısı **41'dir**. Bu ilin rakımı ise **801** metredir. Yazları sıcak ve kurak, kışları ise soğuk ve yağışlıdır.

Bu kadar genel bilgiden sonra biraz da midemiz bayram etsin.

Şimdi birlikte Çorum'a ait **yöresel tatları inceleyelim**. Kokular burnuma gelmeye başladı bile.

Keşkek

Iskilip Dolması

Gül Baklavası

Has Baklava

Manti

Çatal Aşı

Çullama

Leblebi

Ve tabi Çorum'dan bahsederken **leblebiyi** zikretmeden olmaz.

Şekerli leblebi, acılı leblebi ve sarı leblebi gibi çeşitlerin yanında yaptığımız araştırmalara göre **yirminin üzerinde leblebi çeşidi** olduğunu görüyoruz.

Leblebi yemek kadar leblebi tozu yemek de eğlenceli. Aman dikkat! *Leblebi tozu ağızınızdayken sakın ha konuşmayın.*

Gâlibî Çocuk | Gezelim Görelim: ÇORUM

Karnımızı da doyurduğumuza göre gelin biraz da görsel şölen yaşayalım ve Çorumda gezintiye çıkalım.

Çorum Müzesi

Saat Kulesi

Kibele Kabartması

İncesu Kanyonu

Alacahöyük Müzesi

Kargı Yaylası

Veli Paşa Hanı

Çorum Kalesi

Aslanlı Kapı

Anadolu'nun ilk uygarlıklarından **Hititlerin mirası olan Hattuşaş Antik Kenti Dünya Miraslar** listesinde bulunmaktadır.

Ayrıca Pir-i Galibi Hacı Galip Hasan Kuşçuoğlu'nun **kayınpederi yedi tarikattan icazetli Şeyh Hacı Mustafa Anaç Efendi'nin** türbesi de Çorum'da bulunmaktadır.

Gezimiz burada sona ermektedir. Başka şehirlerde görüşmek üzere.

Gezgin Hasan ile yurtdışındaki ilk durağımız:

YUNANİSTAN

gerçekleştirmek üzere çıktığımız yolculuğun bu sayımızdaki rotası Yunanistan!

Namı diğer, Helen Cumhuriyeti. Yaklaşık 11 milyon nüfusa sahip Yunanistan'ın başkenti Atina.

Merhaba Sevgili Seyahatperestler! Yolda olmayı sevenler! Sizlere güzel ülkemizin komşularından başlayarak tüm Dünya ülkeleri ni tanıtmayı amaç edindik. Bu amacımızı

Ülkenin %98'i Hristiyan Ortodoks olan nüfusunun çoğunluğunu 1924 ve 1955 nüfus değişimlerinde Türkiye'den göçen Rumlar oluşturmakta. Okuryazarlık oranının %97'lerde olduğu ülkede, resmi dil olan Yunanca en çok konuşulan dil olsa da İngilizce biliyorsanız iletişim konusunda ciddi sıkıntı yaşamıyorsunuz.

BUNLARI BİLİYOR MUSUNUZ?

Sayıları tam olarak bilinmese de 3 tarafı denizlerle çevrili Yunanistan'ın 3 bin 100'e yakın ada ve adacığı var.

Dünya üzerinde deniz süngerinin en büyük üreticisi Yunanistan.

Dünyada en çok arkeoloji müzesine sahip ülke Yunanistan'dır. (Arkeoloji müzelerinde kazılarak toprak altından ortaya çıkarılan eserler sergilenir.)

Yunanistan'ın yerel para birimi olan Drahmi 2 bin 650 yıllık geçmişi ile en eski para birimidir. 2002 yılında ise yerini Euro'ya bırakmıştır.

NERELERİ GEZELİM?

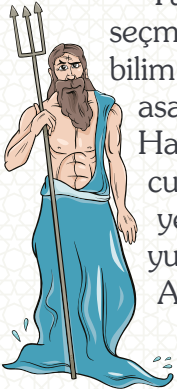
ATINA AKROPOLİSİ

Antik Yunan Medeniyeti'nin çok tanrılı bir inanç sistemi vardı. İnandıkları tanrıları için inşa etmiş oldukları tapınakların bulunduğu, kutsal sayılan bölgeye Akropolis ismi verilmiştir. Atina'nın tam merkezinde ve 90 metre yüksekliğinde kayalık tepeye kurulmuştur. Zaten bir diğer adı da Sacred Rock'tur (Kutsal Kaya).

Yunan mitolojisine göre Atina şehri kurulduğunda, şehrin koruyucu tanrısını seçmek için halk karşısında bir yarışma düzenlenir. Deniz tanrısı Poseidon ile bilim ve sanat tanrıçası Athena arasında bir çekişme olur. Poseidon, asasını yere vurur ve yerden içinden sular fışkıran bir çeşme çıkar. Halk sudan içince suyun tuzlu olduğunu anlar ve onu şehrin koruyucu tanrısı olarak seçmez. Daha sonra Athena asasını yere vurur ve yerden bir zeytin ağacı çıkar. Zeytinleri yiyen halk Athena'yı koruyucu tanrı olarak seçer ve zeytin dalı da barışın simgesi olur.

Atina şehrinin ismi de Athena'dan gelmektedir.

Akropolis'teki yapıların en ünlüsü **Parthenon'dur**. Atinalılar tarafından koruyucu tanrı Athena adına yapılmıştır. Dev sütunlarla çevrili dikdörtgen bir yapıdır. Basamaklı bir girişi vardır ve **yapı tümüyle mermerdir**. O dönemde, savaşlardan korunması için bir çok hazine burada saklanmıştır. Döneminde **6 yılda** inşa edilmiştir. Burada Athena'nın dev bir heykeli ile Athena ve Poseidon yarışmasının hikayeleri bulunur. Hristiyanların egemenliğiyle birlikte **kiliseye** çevrilmiş, Osmanlı'nın Atina'yı fethinden sonra da **camiye** çevrilmiştir. Osmanlı Devleti

burayı savaşlarda cephanelik olarak da kullanmıştır. Bunun sonucunda olan bir patlamayla yapı çok tahrip olmuştur. Restorasyon çalışmaları 1975 yılından beri sürmektedir.

METEORA

Yunanistan'ın Kalambaka ve Kastraki köylerinden oluşan küçük bir şehirdir. Özellikle dik uçurumlara yapılmış tarihi manastırları ve manzarasıyla turistlerin dikkatini çekmektedir. İsmi de **"havada asılı"** anlamına gelmektedir. UNESCO, 1988'de bölgeyi dünya mirası ilan etmiştir.

BİLGİ KUTUSU

Mitoloji, bir halkın kültüründeki yaratıcıyı, kahramanları, evren ve insanın yaratılışına dair tüm sözlü ve yazılı efsaneleri kapsar. Ayrıca bu efsanelerin nasıl ortaya çıktıklarını, anlamlarını inceler.

Yunanistan'ın Kefalonya adasında bulunan Melissani Mağarası'nın Yunan mitolojisinde adı **Perilerin Mağarası**. Diğer bir ismi de **Perilerin Gölü**.

Bu mağara yaklaşık olarak 100 metre ve 30 metresi gölden oluşuyor. Gölün suyu, **tatlı ve tuzlu** su karışımından oluşuyor.

Botlar ile giden turistler özellikle mağaraya Güneş vurduğu anda Dünya'nın **en büyüleyici** manzaralarından birine şahit olurlar.

EPİDAUROS ANTİK TİYATROSU

Hız. İsa'nın doğumundan önce (Milattan Önce) 4. yüzyılda antik Yunanlılar, muhteşem Epidauros tiyatrosunun arka sıralarında oturan izleyiciler **sesleri ve müziği inanılmaz bir berraklıkta** duya-bildiğinde, fevkalade bir iş yapmış olduklarının farkına vardılar.

Epidauros Antik Tiyatrosu, Mora Yarımadası'nda **Epidauros**

antik kentinde bulunan antik tiyatrodur. Kireçtaşından yapılmış oturakları, bir kalabalığın mırıldanması gibi arka planda yer alan sesleri temizleyerek etkili bir ses filtresi oluşturuyor. Ayrıca, sahnedeki sanatçılara ait olan yüksek sesleri izleyici grubuna oturaklar üzerinden ulaştırarak, bir aktörün sesini tiyatronun **en arka sıralarında oturan seyircilere** kadar taşıyabiliyor. **Ne mikrofon ne de hoparlör yokken**, antik Yunanlılar bu ses işini tiyatro koltuklarının dizilişle çözmüşe benziyorlar.

ATATÜRK'ÜN EVİ

Türkiye Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlı olan Selanik Atatürk Evi bugünkü Selanik'in **Aya Dimitriya mahallesi, Apostolu Pavlu caddesi üzerinde 75 numaradadır**. Bitişğinde Türk Konsolosluğu vardır. Ev, bodrumu ile birlikte üç katlı ve bir avlu içerisindedir. Cumhuriyetimizin kurucusu, Hız. Allah'ın ıslah vazifesi ile görevlendirdiği Mustafa Kemal Atatürk'ün 1881 yılında dünyaya geldiği evi görmek isteyenler Selanik'e uğramadan Yunanistan gezisini bitirmesinler.

NE YENİR?

Yunanistan, yemek konusunda **Türk mutfakına çok benziyor**. Gerçekten de Yunanistan'a gittiğinizde baklavaya hasret kalmazsınız çünkü Yunan Baklavası adı altında **Antep Baklavası** tadında bir baklava bulup yiyebilirsiniz.

Yaklaşık 650 yıl boyunca hüküm süren Osmanlı İmparatorluğu'nun bulunduğu bu bölgede sizce de **Türk ve Yunan mutfaklarının karışması** kadar doğal bir şey var mıdır?

Gâlibî Çocuk | Gezelim Görelim: YUNANİSTAN

“Senin-Benim” çekişmesini bir kenara bırakıp, aynı coğrafyada olan iki ülke mutfağı arasında etkileşim olmasını doğal karşılayalım ve bakalım biz size Yunan mutfağından neler seçtik:

KAVALA USULÜ
MİDYELİ PİLAV

★ ★ ★

KİMYONLU VE SOĞANLI
FAVA

★ ★ ★

★ ★ ★
YUNAN SALATASI

★ ★ ★
ASMA YAPRAĞINDA
SARDALYA

★ ★ ★
SOĞAN MÜCVERİ

★ ★ ★
CACIKI

Evet sevgili arkadaşlar, Yunanistan turumuzu burada noktalıyoruz.

Bir dahaki Gezelim Görelim sayfamızda buluşmak dileğiyle. Duamızı unutmayın:

“Gittiğimiz yerlerde hikmetlerini görüp bulabilmeyi nasip eyle Allah’ım...”

Amin.

KAYNAKÇA

<http://arkeofili.com/antik-yunan-tiyatrosunun-mukemmel-akustigini-koltuklari-etkilemis/>

<http://sanatkaravani.com/atinada-gezilecek-yerler-akropolis/>

Doğadan İlham Alınarak Yapılan Teknolojik İcatlar

Merhaba Gâlibî Çocuk Dergisinin meraklı okurları! Bugün size de ilginç gelecek bazı bilgiler vereceğim. Sizce günümüz teknolojisi bu aşamaya nasıl geldi hiç düşündünüz mü? Aklımızın ermediği nice buluşlara ilham olan canlıları gördüğünüzde "yok artık" diyeceğinizi şimdiden söyleyebilirim. O halde şaşırmaya buyurun lütfen!

Ali

Biraz düşünelim...

Mercedes Arabaları ve Tavuklar

Ali: Mercedes markasının bir araba markası olduğunu biliyoruz. Bu zamanda kimsenin dilinden düşmeyen "Mercedes" markası hangi canlıdan ilham almış olabilir?

Dünyaca ünlü Mercedes markası bir TAVUK'tan ilham almıştır.

Galip: Nee bir tavuk mu? Bir araba tavuktan nasıl ilham alır. Mercedes ile tavuk arasında nasıl bir bağlantı olabilir onu anlayamadım ben pek açıkçası?

Ali: Arkadaşım bu konuyu daha iyi anlayabilmen adına öncelikle sana otokontrolden bahsetmek istiyorum. Yaptığım araştırmalara göre otokontrol araba sürerken arabanın gittiği yoldan çıkmamasını sağlayan bir sistemdir.

Şimdi de gelelim tavukların bu konuyla ne alakası olduğuna. Sadece arabaların değil, hayvanların da bir otokontrol sistemi vardır ancak bu otokontrol tavuklarda daha güçlüdür.

Tavukların belirli bir düzen içinde hareket ettiklerini anlayan Mercedes tavukların hareketinden ilham alarak otokontrol sistemini geliştirmiştir.

Galip: Sanırım şimdi daha iyi anladım.

Galip

Mercedes-Benz

BU İLGİNÇ BİLGİLER HOŞUNUZA GİTTİYSE DEVAM EDELİM SIRADA BEKLEYENLER VARI!

Mürekkep Balıkları ve Jetler

Şimdi de sizlerle denizin derinliklerine dalalım ve bu yolculuğumuz esnasında mürekkep balıkları gibi bazı deniz canlılarını inceleyelim. Acaba mürekkep balıkları ile jetler arasında nasıl bir bağlantı olabilir...

Ayşe: Mürekkep balığı ve jet mi? Acaba mürekkep balıklarının salgılamış oldukları mürekkepler jetlerde yakıt olarak mı kullanılıyor? Peki ama nasıl ?

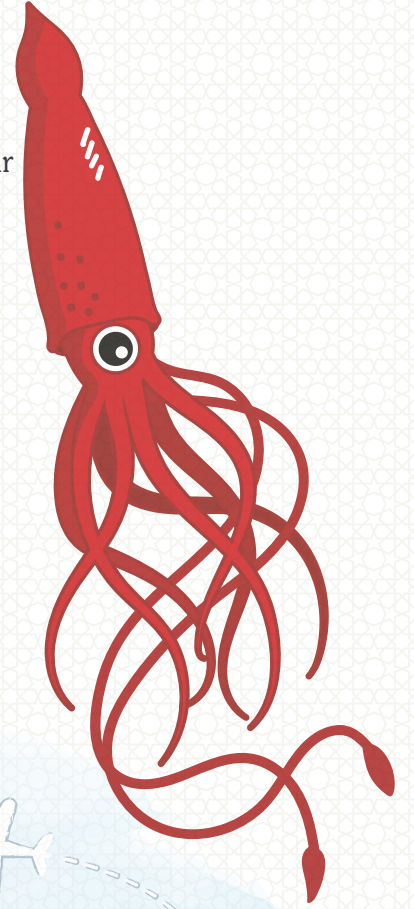
Galip: Ben bunun nasıl olduğunu biliyorum. Bu durumun mürekkeple hiçbir ilgisi yok. Jetlerin bazı hareketlerinde mürekkep balığının yardımı vardır. Şöyle ki yapılan çalışmalara göre, jetin kalkması için jet motoru bir ucundan havayı içine çeker ve diğer taraftan hızlı bir şekilde bırakır. Kanatlar sayesinde de yere doğru püskürtülür. Bu bilgiden sonra mürekkep balığına geçelim. Mürekkep balıklarının yan tarafında cep benzeri iki açıklık bulunur. Bu açıklıklardan içeri su dolar ve arkadan 32 km hızla dışarı çıkar. İşte mürekkep balıklarının bu özelliklerinden esinlenerek jetlerdeki hareket sistemi geliştirilmiştir.

Galip

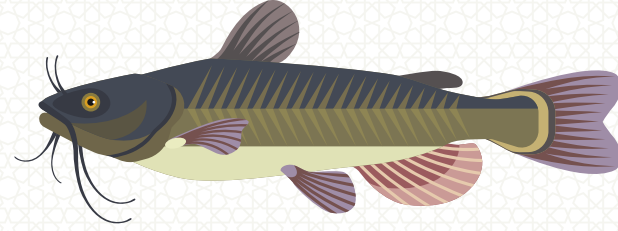
Ayşe

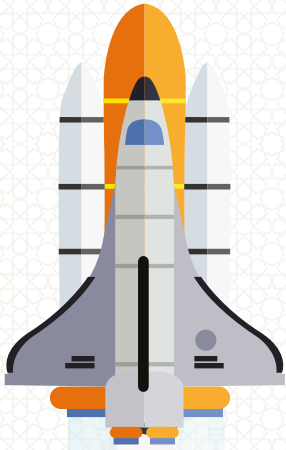
Aerospace Uçağı ve Kedi Balığı

Ali: Şimdi bu AEROSPACE nedir dediğinizi duyar gibiyim arkadaşlar. Bu bir uzay aracı...

Fatma: Evet ama bir uzay aracı ile kedi balığı arasında nasıl bir ilişki olabilir ki?

Ali: Hemen açıklıyorum. Bu uzay aracı yapılırken hava direncini en aza indirmeye çalışıyorlardı. Bunun için denizde yaşayan bir balık türü olan kedi balığını kullandılar. Nedeni ise HİDRODİNAMİĞE elverişli şeklinin esas alınarak yapılmış olmasıdır.

Fatma: Peki hidrodinamik ne demek?

Ali: Hidrodinamik balığın suda hızlı gitmesini sağlıyor. Bu balık şekli sayesinde suda daha hızlı gidebiliyor. Kedi balığının şeklinden alınan ilhamla Aerospace uçağı icat edilmiştir.

Fatma: Sanırım şimdi daha iyi anladım. Verdiğin bilgiler için teşekkür ederiz.

Ali

Fatma

Pîr-i Gâlibî Hacı Galip Hasan Kuşçuoğlu henüz ilkokula gidiyordu. O zamanlar, Çorum'da elektriğin olmadığı yıllar. 1930'lar. Elektrik yok, dolayısıyla ışık yok. Mum ile aydınlanıyor geceler. Pirimizin evinde ise geceleri yanan bir lamba var. İlkokula giden Galip kendi elleri ile yapmış bu lambayı.

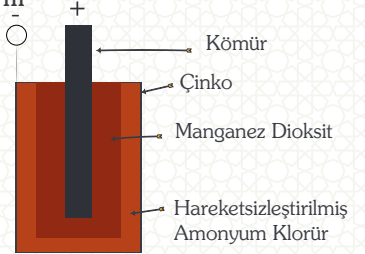
Nasıl mı? İşte biz de bu sayımızda bu sorunun cevabının peşine düştük!

Öncelikle pil nedir, bunu bir öğrenelim. Çünkü Küçük Galip lambayı yaparken bir pilden faydalanmış. Piller, kimyasal enerjiyi elektrik enerjisine dönüştüren cihazlardır. İki ana gruba ayrılırlar. Yeniden doldurulabilen piller (örneğin, arabalardaki aküler) tekrar şarj edilebilirler. Bir de şarjsız, kuru piller vardır. Bunların içindeki kimyasal enerji bittiğinde, tekrar kullanılamazlar. Oyuncaklarımızı, kumandaları çalıştıran piller kuru pillerdir. Kuru piller sınıfına giren ama adını hiç duymadığınız, gözünüzle hiç görmediğiniz bir pil türü daha var. Adı, "löklanşe pil". Bilimadamı George Leclanché tarafından 1866 yılında icat edilmiştir.

İşte, ilkokul öğrencisi Galip, löklanşe pil kullanarak bir gece lambası yaptı. Löklanşe pilinin nasıl çalıştığını anlamak için hadi gelin hep beraber bir deney yapalım:

Löklanşe pilde, pozitif kutup olarak kömür, negatif kutup olarak da çinko çubuk kullanılmaktadır. Bir kabın içine su koyalım. Bu

suyun içinde de tuz eritelim. Bu tuz Amonyum Klorürdür (NH₄CL).

Asidik tuzlu suyun içine biri kömür diğeri de çinko iki çubuk batıralım.

Bu iki çubuğu bir iletken bakır tel ile birleştirelim. Telin iki ucunun ortasına da bir ampül yerleştirelim.

Pozitif yüklü amonyum (NH₄), kömür çubuğun üzerini kaplar ve kutuplaşmaya yol açar.

Bu kutuplaşma elektrik akımını engelleyeceği için çözeltinin içerisine, kutuplaşmayı önlemek amacıyla Mangandioksit (MnO₂) kullanılır. Mangandioksitle karşılaşan amonyum yanar.

Öte yandan, amonyum klorürdeki klor iyonları, çinko çubuğa yani negatif kutba doğru ilerler.

Elektron üreten çinko metalidir ve klorun da elektrona ihtiyacı vardır.

Bunu çözeltideki çinkodan tedarik eder. Elektronların yönü eksi kutuptan artı kutba doğrudur.

Elektrik akımının yönü ise, artıdan eksiye doğrudur. Pilden elektrik akımının geçip geçmediğini, ampülün yanmasından anlarız. Akım geçtiği süre içinde kömür çubuğu kaplayan mangandioksit eksilir. Bunun sonucunda pilden akım geçmeye devam eder. Löklanşe pilleriyle sürekli elektrik akımı elde edilemez çünkü mangandioksitin bitmesi, akımın kesilmesine ve kömür çubuğun kutuplaşmaya başlamasına neden olur. Sürekli elektrik akımının elde edilmesini gerektirmeyen yerler için ideal bir pildir.

Küçük Galip, buna benzer bir şekilde yapmış olabilir gece lambasını. Pil bitene kadar geceleri onun ışığında ders çalışırdı belki de. Henüz ilkokuldaydı, hem öğreniyor hem de öğrendiklerini uyguluyordu işte! Yıllar yıllar sonra şöyle diyecekti:

"Medeniyet ve teknolojiye ilerlemiş, Allah'a şirk koşmadan yaşayan fert ve toplumlar, İslam'ın bu yönünü anlamış, örnek insan ve toplumlardır."

Merhabalar Sevgili Okurlarımız! Hepimiz ekmek arası köfte seviyoruzdur, değil mi? Ya da menemene ekmekten yaptığımız kaşıkla dalış yapmayı! Annemiz ekmek almaya yolladığında, sıcacık ekmeğin ucundan tırtıklamayı da seviyoruzdur herhalde! Ekmek hayatımızın vazgeçilmezi neredeyse! Bu yazıda da sizlere biraz tarihçesinden, biraz çeşitlerinden ve de aslen dergahımızın ekmeğe bakış açısından bahsedeceğiz.

Ekmeğin Tarihçesi

“Ekmek” sözcüğünün anlamı “ütmek” yani “ateşte kızartmak” sözcüğünden gelmektedir. (Ahmed Vefik Paşa, *Lehce-ı Osmani*, 1876).

Ateşte kızaran hamur, kabırır, pişer ve insanlığın vazgeçilmez temel gıdalarından biri haline gelir.

Günümüzden 9 bin yıl önce, *Mezopotamya*’da ilkel tahıl ürünlerinin tarımı yapılıyordu.

Önceleri tahıl iki düz taş parçası arasında ezilerek un haline getiriliyordu. Bu un, suyla karıştırıldıktan sonra açık havada yakılan ateşler üzerine yerleştirilen kızgın taşların üzerinde pişirilerek ekmek haline dönüştürülüyordu.

Un elde etmek için ise buğday, arpa, çavdar, mısır ve darı kullanılıyordu.

M.Ö. 3500 yıllarında Mısır’ın *Teb* şehrinde ekmek yapıldığı tespit edilmiştir. Eski Mısırlılardan kalma duvar resimlerinde, taşların arasında tahıl ezerek un elde etmeye çalışan insanları canlandıran tablolar da vardır.

Ekmek yapımında kullanılan tahılları tanıyor muyuz peki? Gelin birlikte inceleyelim:

Buğday

Arpa

Çavdar

Mısır

Darı

İçerdiği tahılların farklılığına ve zenginliğine göre ekmekler de çeşitlidir ve besin değerleri de farklıdır. Örneğin, Mısır ekmeği, genelde Karadeniz bölgesinde sıklıkla yetişen mısır bitkisinden elde edilen unla yapılır ve sindirim sistemine faydası çoktur. Balıkla da iyi gider! Çavdar ekmeği ise çavdar unundan yapılır ve tadı, aroması çok güzeldir. Ayrıca sağlıklıdır da! Uzmanların en sık önerdiği ekmek çeşidi ise “Tam Buğday Ekmeği”dir. “Kara Ekmek” olarak da bilinir.

Bir de tandır ekmeği vardır ki tadından yenmez. Maharetli annelerimizin elinden çıkan bu ekmeğin yerini diğerleri tutamaz. Özel tandır fırınında ya da eski usul yerde açılan ve etrafı çamurla sıvanan bir çukurda pişirilir. İçinde sağlığa zararlı hiçbir katkı maddesi olmadığından ve tamamen doğal yöntemlerle pişirildiğinden çok değerlidir. Maharetli ellerden çıkan tandır ekmeği uzun süre dayanabilir.

Biliyor musunuz? İstanbul Gâlibî Vakfı'nda da bir tandır fırınımız var. İlk ekmeğini de Berat Gecesi'nde yedik!

Sizleri de bu lezzeti tatmaya bekleriz.

Sevgili Okurlarımız!

Günümüzde insanlar “çarşı ekmeği” diye de bilinen beyaz ekmeğin zararının yararından fazla olduğunu duydukça evde kendi ekmeklerini yapmaya yeniden başladılar.

Aynı eski zamanlardaki, köyde nenelerimizin yaptığı gibi. Bunun için de marketlerden “**Ekşi Maya**” alıyorlar. Ekşi maya yeni bir şey değil. Yaklaşık 5000 yıllık bir geçmişi var. İçinde yararlı bakteri ve mantarlar var.

Sindirime de çok iyi geliyor.

Yani emeğimizin karşılığını veriyor!

Bu maya ile istediğimiz tahıl karışımını alıp, mayalı hamur yapabiliriz. Türkiye’de

Kastamonu’da **siyez buğdayı**, Kars’ta **kavılca**, bir de Hatay’da **karakılçık** gibi genetiği bozulmamış buğdaylarımız yetişiyor. Yani sağlıklı, doğal, yerli buğday. Bu buğdaylardan elde edilen unlar da çok faydalı, bu unlardan yapılan ekmek de. Uzmanların tavsiyesine göre, ekmek olarak bunları tercih etmeliyiz.

Bir de yabancı ekmeklere göz atalım. Acaba yurt dışında nasıl ekmekler yeniyor?

1. Brezilya; Pão de Queijo / Peynirli Ekmek

Brezilya’nın göz bebeği olan bu küçük, yuvarlak peynirli ekmekler ülkenin her yerinde ve Amerika’da üretiliyor. Pão de Queijo, Brezilya’da özellikle kahvaltılarının vazgeçilmez bir parçası olarak yer alıyor. 18. yüzyıldan bu yana Brezilya kültüründe bulunan bu enfes ekmek, 1950’li yıllardan sonra bütün dünyada yaygınlaşmaya başlamış.

2. Hindistan; Naan / Lavaş Ekmeği

Özel taş fırınlarda pişirilen ve henüz sıcakken üstüne tereyağı sürülerek tüketilen bu ekmek türü Hindistan'ın yemek kültürünün çok önemli bir parçası. Baharatlı patates püresi ve peynir çeşitleri bu ekmek türünün lezzetine lezzet katmak için sıkça kullanılıyor.

3. Almanya; Pretzel

İç içe geçmiş kraker ve simidi andıran bu ekmek türü Almanya'da yaygın olarak tüketiliyor. Almanlar, Pretzel'i kahvaltı dışında öğle ve akşam öğünlerinde tüketiyorlar.

4. Meksika; Pan de Muertos

Pasta görünümüne sahip bir ekmek türü olan Pan de Muertos, Meksikalıların geleneksel ekmekleri olarak biliniyor. Bu ekmek tatlı bir aromaya sahip.

5. Amerika; Frybread

Türk mutfağındaki pişiyi andıran bu ekmek türü Amerikalıların özellikle kahvaltılarının bir parçası. Yağda kızartılan ve düz bir görünümü olan bu ekmek türünün hamuru genellikle süt, kabartma tozu ve maya ile hazırlanıyor. Frybread tek başına yenile bildiği gibi üstüne bal, reçel, tereyağı gibi kahvaltılıklarla da yenilebiliyor.

6. İtalya; Ciabatta

Bu ekmek türünün hamuru hafif, oldukça nemli ve akışkan. Süngerimsi bir yapısı var ve dünyanın en lezzetli ekmeklerinden biri olarak biliniyor. Tabii ki herkesin ağız tadına hitap etmeyebilir. Ama çoğu insan gayet lezzetli olduğunu düşünüyor.

Ey yoksullara ekmek dağıtan, kalk...

Hitâb-ı İlahî

Çeşitleri, eşsiz lezzeti, içerdiği vitaminlerle ekmek insan hayatında çok önemli bir yere sahip. Ekmeksiz sofralar eksik, ekmeksiz bir evde yaşayanlar aç sayılabilir.

İşte, burada **Gâlibî Vakfı** devreye giriyor. **Tüm Türkiye**'de her gün fakir fukaraya binlerce ekmek ücretsiz dağıtılıyor. Vakfımız adına çalışan **temiz, hijyene önem veren, güler yüzlü, gönüllü dervişler**, latif bir şekilde gelen kişilere evinin ihtiyacı kadar ekmek veriyor.

Bu hayırlı iş nasıl başladı diye merak ediyorsanız, anlatalım:

Bir kış günüydü... O an için evinin ihtiyacı olan iki adet ekmek alacak parası üzerinde olmayan Hacı Galip Hasan Kuşçuoğlu kimseden borç isteyecek bir mizaca sahip olmadığı için 80 liraya yaptırmış olduğu yeni paltosu 15 liraya satıp, evinin ekmek ihtiyacını gidermişti.

Halbuki, ekmek satan esnafa dese, parası olduğunda ödeme yapmasına müsaade ederdi. Fakat o paltosunu satmayı tercih etti. Pirimiz yaşadığı bu olaydan ders alarak, ihtiyacı olan yoksullara yardım edilmesini hayatının gayesi haline getirmiştir. Bir gece Cenab-ı Allah'tan bir mesaj olarak şöyle bir sesle uyandı:

"Ey yoksullara ekmek dağıtan, kalk..."

Bu hitabı duyan Hacı Hasan Galip Kuşçuoğlu duygulanarak Rabbimizin ekmek dağıtımını hizmetinden memnun olduğunu anlamış ve **"Benden sonra da bu iş devam edecek..."** diyerek yoksullara ekmek dağıtımını dervişlerine vasiyet etmiştir.

Büyüklerimiz demişler ki ekmek altından bile daha kıymetlidir. Nasıl yani diye düşünebilirsiniz. "Bir gram altınla yaklaşık 200 ekmek alabilirim, nasıl altından kıymetli olsun?" Ekmekğin bizler için manevi değeri altınla boy ölçüşemez. Bir bakalım ekmekle ilgili atasözlerine. Böylece daha iyi anlayacağız "ekmek" in ne demek olduğunu:

"Ağaç yeşert meyve getirsin, oğlan büyüt ekmek getirsin."

"Er olan ekmeğini taştan çıkarır."

"Toprağı işleyen, ekmeği dişler."

Ekmek, sorumluluktur, çabadır. Çalışıp evine ekmek getiren baba, ailesine karşı sorumluluğunu yerine getirir. Zorda da olsa taştan çıkarır ekmeğini. Yine de elinde ekmekle girer akşam kapıdan içeri. Pirimiz de sırtındaki ceketini satmıştı o akşam eve kendi elinin emeğiyle aldığı ekmekle girmek için. Borç ile alınmasın ekmekler diye, ailenin bir sofrada bir ekmek vesilesiyle buluşabilmesi için, Allah rızası için, Gâlibî Vakfı olarak ekmek dağıtmaya kıyamete kadar devam edeceğiz inşAllah. Ne demiş Pirimiz:

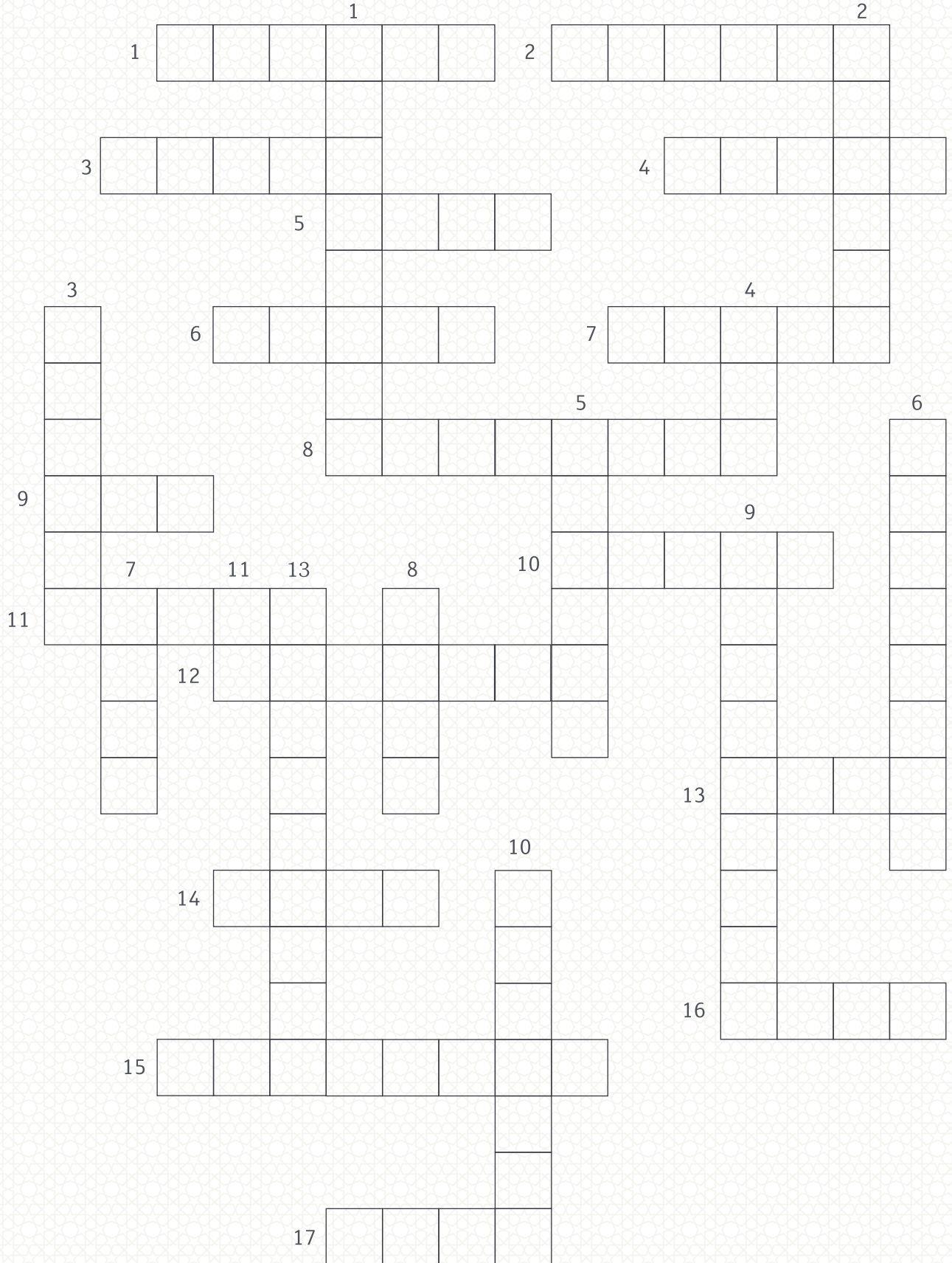
"Her birimiz dünyaya bir vazife için geldik. Hayra mı şerre mi hizmet ettiğimizi bilmek, uyandığımızı gösterir."

İstanbul Gâlibî Vakfı tarafından günlük ortalama **10.000** adet ekmek dağıtılmaktadır.

Soldan Sağa - Yukarıdan Aşağıya Bulmaca

SORULAR Soldan - Sağa

1. Allah'ın kullarına acıması, onlara sevgi, şefkat ve merhamet ile muamele etmesi.
2. Allah'ın bütün varlığı çevreleyen ezeli kuvveti.
3. İnsanın içinde duyumsadığı rahatlık duygusu, gönül rahatlığı
4. Tarikattan olanların barındıkları yer, dergah
5. Kur'an-ı Kerim'de övgü ve şükür anlamlarına gelir
6. Pembemsi turuncu renk, hem denizde hem de tatlı sularda yaşayan balık türü
7. Bir kimsenin doğup büyüdüğü; bir milletin hâkim olarak üzerinde yaşadığı barındığı, gerekirse uğrunda canını vereceği toprak.
8. Dinin manevi yönü, ruhi tarafı
9. Uyurken zihinde beliren olayların, düşüncelerin bütünü, rüya
10. İnsanı bir şeye veya bir kimseye karşı yakın ilgi ve bağlılık göstermeye yönelten duygu
11. Muhammedî şeriatın ibadet esaslarından biridir. Sahip olunan mal ve paranın kırkta birinin ihtiyaç sahiplerine verilmesi.
12. Oruç ayı
13. Hz. Allah(C.C.)'ın varlığının bir sonunun olmaması demektir
14. Ummaktan doğan duygu, ümit
15. İki ucundan iki iple yüksek bir yere asılan ve üzerine oturulup sallanılan eğlence aracı.
16. Yetecek ölçüde olan, yeterli
17. Vakit geçirmeye yarayan belli kuralları olan eğlence

SORULAR Yukarıdan - Aşağıya

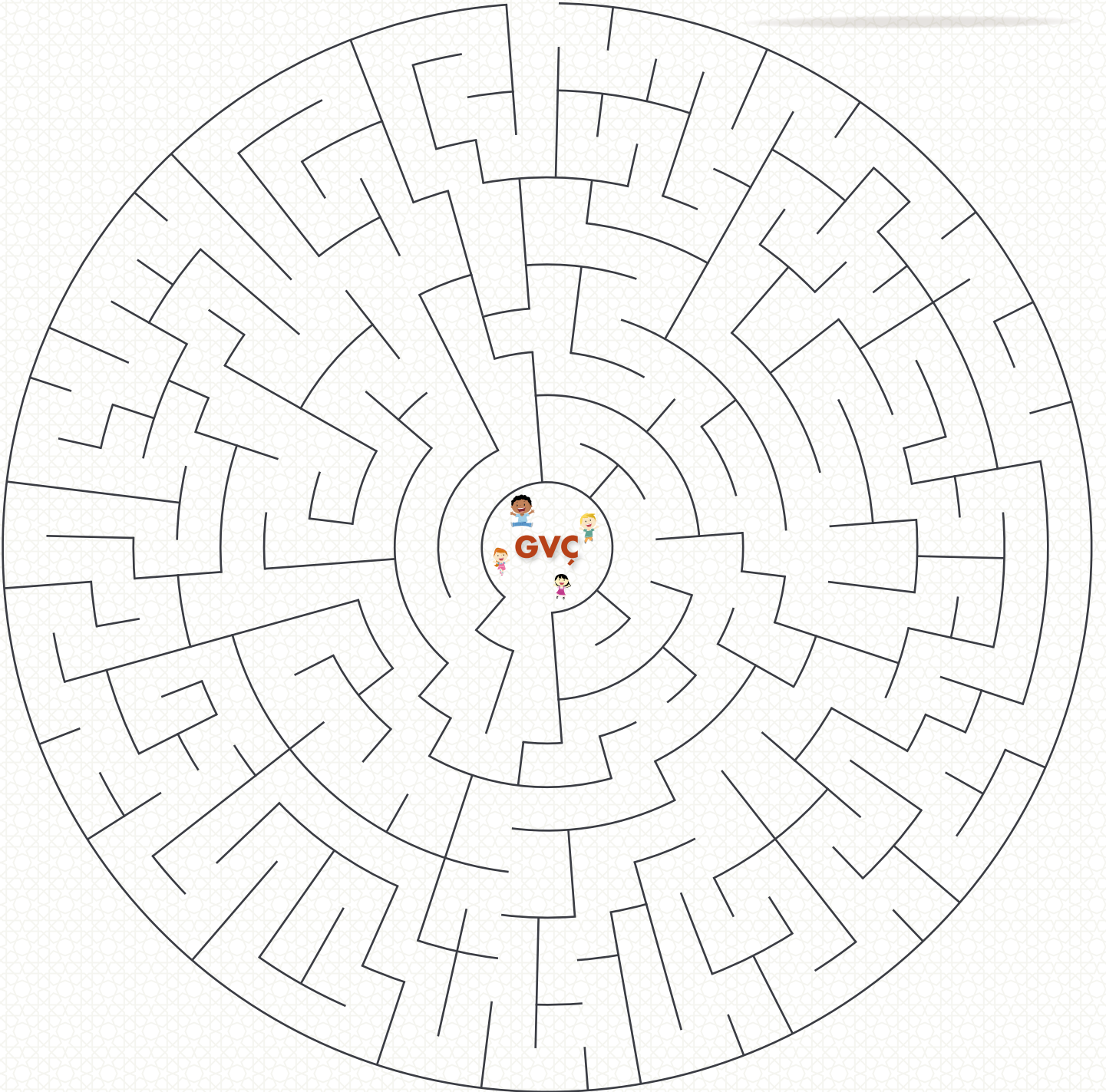
1. Acıma duygusu
2. Yaratma . Hz. Allah(C.C.)'ın subûti sıfatlarından biridir
3. Güneş ve Ay dışında olmak üzere, gökyüzünde görülen ışıklı gök cisimlerinden her biri
4. Zilli bir kasnağa geçirilip gerilmiş kursak zarından oluşan ve elle vurularak çalınan bir çalgı
5. Kavuşma
6. İbranice "huzur" sükun demektir. Kur'an-ı Kerim'de ismi geçen peygamberlerdendir.
7. Terbiye
8. Azerbaycan'ın başkenti
9. 13. Hak Tarikat
10. Birini sevindirmek, mutlu etmek için verilen şey, hediye
11. Utanma, utanç duyma
12. Ummaktan doğan duygu, ümit
13. İnsanın kötü, güç durumlara karşı koyabilme gücü, kaldırma, katlanma

Labirent Bulmaca

HAYDİ DURMA!

Labirentin içinden
GVÇ'ye giden
yolu bul.

Gâlibî Çocuk | Kitap Önerileri

Merhabalar Sevgili Kitap Kurtları! Bu bölümde sizlere yaşlarınıza göre kitap önerileri vereceğiz. Mayıs-Haziran sayımız için siz kitapseverlere şu kitapları seçtik:

Petey

Yazan: Ben Mikaelson

13 Yaş ve Üzeri

Yayınevi: Beyaz Balina Yayınları

Konusu: Beyin felciyle doğup doktorların yanlış teşhisleri sonucu zihinsel engelli kabul edilen Petey, iki yaşındayken ailesi tarafından, akıl hastanesine gönderilmek üzere terk edilir. Ufacık yaşında terk edilse de hayata sımsıkı tutunur Petey. Ailesi ondan vazgeçmiştir belki ama o, hayattan vazgeçmez.

Yeni evinde şartlar ne kadar ağır olursa olsun mutlu olmak için bir neden bulmakta hiç mi hiç zorlanmaz. Ve bu özelliğiyle etrafındaki herkesi kendine hayran bırakır. Yıllar geçer, Petey yaşlanır... Dostları istemeyerek de olsa onu birer birer terk eder. Petey de bir daha incinmemek için artık kimseyle arkadaşlık etmek istemez. Ta ki gönderildiği huzurevinde Trevor Ladd adındaki bir çocukla tanışana dek. Çok geçmeden ayrılmaz iki dost olan bu küçük çocuk ve yaşlı adamın birbirlerinden öğrenecekleri çok şey vardır.

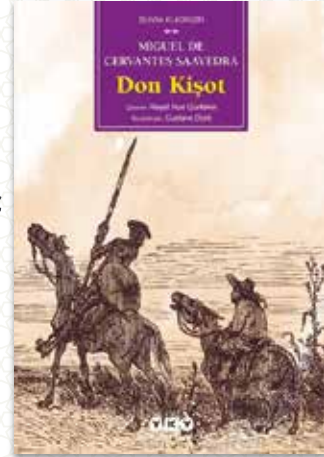
Don Kişot

Yazan: Miguel de Cervantes

11 Yaş ve Üzeri

Yayınevi: Yayı Kredi Yayınları

Konusu: Don Kişo ince-uzun, sakallı, şövalye romanları okuya okuya sonunda şövalye olmaya özenen bir karakterdir. Dulcinea del Toboso'ya aşiktir, kendi gibi zayıf, çelimsiz Rocinante adlı bir atı vardır. Seyisi-yardımcısı-dostu Sanço Panza ile atışır sık sık. İşte yeldeğirmenlerine savaş açan bu aşık, yaşlı şövalye, Miguel de Cervantes Saavedra'nın yazdığı bu romanın başkahramanıdır.

DAHİLER SINIFI

Dahiler Sınıfı NEWTON: Fizik Sihirbazı

Yazan: Pierdomenico Baccala

9 Yaş ve Üzeri

Yayınevi: Domingo Yayınevi

Konusu: Hırçın, çekingen, anne babası okuma yazma bilmeyen bir çocuğun matem-
atikten astronomiye, yerçekiminden mekaniğe birçok alanda çılgır açıcı keşifler yapabi-
leceğine inanır mıydınız? Tabii ki evet! Özellikle adı Isaac Newton'sa!

NEWTON: Fizik Sihirbazı, Dâhiler Sınıfı serisinin yeni kitaplarından biri olarak karşınızda.

Dâhiler Sınıfı Serisi Hakkında:

Bunlar, her biri kendi yöntemiyle; kelimeleriyle, icatlarıyla, seçimleriyle ve hatta kader

leriyle dünyayı değiştirmiş kadınların ve erkeklerin hayat hikâyeleri; şaşkınlık ve hayranlık duymanızı sağlayacak, hayal gücü ve merak duygunuzu harekete geçirecek büyüleyici hikâyeler. Dâhiler Sınıfı serisi bu özel insanları çocuklarla (9 yaş ve üstü) tanıştırmak üzere tasarlandı. İlk olarak yayımlandığı İtalya'da büyük övgü toplayan ve ardından pek çok dile çevrilen Dâhiler Sınıfı, minik ebadı, renkli illüstrasyonları, bilgiyi heyecan ve macerayla birleştiren anlatımıyla çocukların kolay okuyacağı, zor unutacağı, onlara öğrendiklerinden daha da fazlasını merak ettirecek bir seri.

PİR-İ GÂLİBÎ
GAVS-UL A'ZAM
HACI GÂLİP HASAN KUŞÇUOĞLU (K.S.)
(27.03.1919 - 14.12.2013)

1919 yılında, Çorum'da, dindarlıkları ile temayüz etmiş anne-babadan dünyaya geldi. Seyyid ve şerif olup, nesebi Fatih devrinin meşhur astronomi alimi Ali Kuşçu'ya dayanır.

Fizik ve metafizik hayranlığı fitratından gelen bir özelliği oldu. Bu sebeple ilkokul yıllarında löklanşe pillerden gece lambası yapıp kullanıyordu ki, henüz Çorum'da elektrik yoktu.

Tasavvufi bir ortamda yetişti. Annesi ve babası derviş olup, amcası Hacı Bekir Kuşçuoğlu Nakşî ve Mevlevî Şeyhi idi.

19 yaşında iken, 20.01.1939 tarihinde 7 tarikatten icazetli Çorumlu Hacı Mustafa Anaç Efendi'nin tek çocuğu Fatıma hanımla evlendi. Fatıma hanımdan 7 kız ve 1 erkek olmak üzere toplam 8 çocuğu oldu. Fatıma hanım 09.09.2004 tarihinde vefat etti. Bundan bir müddet sonra da Gâlip Efendi, Münevver hanımla evlendi. Varlıklı bir aileye mensup olmasına rağmen ailesinin geçimini mobilya ustası ve tüccar olarak elinin emeğiyle kendisi temin etmiştir.

İçerisindeki tasavvufi arzu ve iştiağın tazyikine daha fazla dayanamayıp, 1949 yılında, "Maraş Fatihî" diye tanınan Ali Sezai Kurtaran'ın halifesi, Kadirî ve Rûfâî Şeyhi Maraşlı Hacı Mustafa Yardımedici'ye intisap etti. 1956 yılı Berat gecesinde irşat vazifesi/hilafet müjdesi verildi. Bir kaç ay sonra ise bu görev şeyhi tarafından kendisine tebliğ edildi.

Bu tarihten itibaren yaptığı vaaz, sohbet ve zikirlerle insanların İslam'ı anlama ve yaşamaları yolunda olanca gücüyle çaba harcadı. Bildiği hakikatleri etrafına, hiç çekinmeden fakat ürkütmeden, tatlılıkla anlatması; tasavvufu siyasetten ve ticaretten uzak tutma hususunda son derece hassas olmakla birlikte "demokrasi", "cumhuriyet", "laiklik" ve "insan hakları"nın yanında olduğunu, Allah'a inanan herkesin "müslüman" olduğunu, Ehl-i Kitap ile Müslümanlar'ın kardeş olduğunu her fırsatta vurgulaması; fakir-fukaraya daima yardımı hiç terk etmeyişi ve ihvanını bu hususta sürekli teşvik etmesi; Türkiye'nin birçok ilinde ve ilçesinde küllüye, cami, ibadethane, aşevi ve ekmek tevzi yerleri açarak, ibadet ve vakıf hizmetlerinin eksiksiz yürütmesi için inşa edilen bu gibi tesisleri bizzat kendisinin kontrol etmesi Gâlip Efendi'nin özelliklerindendi.

Kendisine 1989 yılında umrede iken Gavs-ı A'zamlik makamı ve 1993 yılında da Galibilik ile "Pîr"-lik bahşedilen Gâlip Efendi; Tasavvufî-dini görüşlerini ve yaşantısını, ömrünün sonuna kadar devam ettirdiği haftalık sohbetlerinin yanı sıra, kurucusu olduğu Gâlibî vakıfları tarafından ücretsiz olarak dağıtılan; Muhtaç Olduğumuz Kardeşlik, Tasavvuf ve Zikrullah, Metafizik I, Metafizik II, Merhamet-i İlâhîden Hikmet-i İlâhî Olan Asra Uyumlu Hikmet Damlaları, Hz. Kur'an'da Tesettür, Hicap ve Edep, Gâlibî Vazifelilerin Tarîk-i Müstakîm Mekârim-i Ahlâk El Kitabı ve İslâmî Tasavvuf Prensipleri, Hac Rehberi, Ehl-i Halden Derlenen Hikmetli Kelam ve Yaşantılar isimli kitaplarında dile getirdi.

Onun en önemli gayelerinden birisi de, insanların İslam'ı; tasavvufu ve hayatı doğru bilerek, hurafeye ve bid'ate kaçmadan, bilim, teknoloji ve sosyal gerçeklerle tenakuza düşmeden, kardeşlik içerisinde yaşamaları idi. Büyük bir şevk ve zevkle icra ettiği irşat vazifesinin bir semeresi olarak, 15.03.2011 tarihinde Hacı Ali Yetkinşekerci Efendi'ye Antalya'da ve 19.01.2012 tarihinde, Hacı Atıf Uzunömeroğlu Efendi'ye de İstanbul'da iken tarikatinden icazet verdi.

96 yıllık ömrü boyunca herkesi manevi vazifesinden istifade etmeye çağırmış, hayatı boyunca sadece Hakk'ın rızasını düstur edinmiş, kendisi hakkında pek çok akademik çalışma yapılmış ve manevi imtihanında Hz. Peygamber tarafından kendisine "Şeyh Sadi Şirazi II" lakabı verilmiş olan Pîr-i Gâlibî Gavs-ı A'zam Seyyid Şerif Hacı Gâlip Hasan Kuşçuoğlu (kuddise sirruhû) 14 Aralık 2013 tarihinde Antalya'da irtihal eylemiş ve ertesi gün İstanbul Merkez Küllüyesi'ne defnedilmiştir.

Sohbetlerinde "Fikirlerimi televizyondan, internetten veya herhangi bir şekilde duyup kabul eden herkesi ben de evlat olarak kabul ettim." diyen Pirimizden Allah Teâla ve Tekaddes Hazretleri razı olsun. Dergahımızı da kıyamete kadar, Hak ve hakikat üzere daim eylesin.

